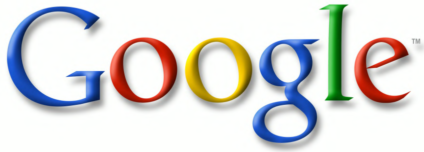

SEAL·OF·THE·UNIVERSITY·OF·CALIFORNIA
LET THERE BE LIGHT
1868

NB
·A·B·NORDISKA·
·BOKHANDELN·
·STOCKHOLM·

HAN RESER FÖR ATT ROA SIG.

LUSTSPEL MED SÅNG I FEM AKTER.

SVENSKT ORIGINAL

AF

F. HEDBERG.

(Uppfördt på Theatern å Kongl. Djurgården).

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris ~~16 sk.~~ b:ko.
-:50

HAN RESER FÖR ATT ROA SIG.

LUSTSPEL MED SÅNG I FEM AKTER.

SVENSKT ORIGINAL

AF

F. HEDBERG.

(Uppfördt på Theatern å Kongl. Djurgården).

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Jemlikt Kongl. Maj:ts Nådiga förordning af d. 20 Juli 1855, ega de, som i landsorten önska gifva denna pjes, att derom öfverenskomma med författaren. Alla eftertryck af sångerna förbjudas.

STOCKHOLM.

HÖKBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1858.

Personerne:

ALEXANDER PEHRSÉN, Handlande i Westervik.
CALLE, hans yngre bror.
BUNTING, Assessor.
HELENA, hans systerdotter.
HOLMER, Handlande i Stockholm.
AMELIE, hans hustru.
CLARA, deras dotter.
GRAHM, Notarie.
Fru STOLLMAN, rik enka.
KAHL, Kunglig Sekter.
SCHNELL, Hotellvärd.
JANSON, Hyrlakej och skaffare.
CHRISTINE, Uppasserska.
ANNA, Fru Stollmans piga.
Tvenne Poliskonstaplar.
Tvenne Bärare.
En Husegare.
En Piga.

Händelsen föregår i Stockholm sommaren 1857. Första Akten på Schnells hotell, andra hos Assessorn, tredje hos fru Stollman, fjerde hos Holmer och den femte på gatan. Handlingen börjar på förmiddagen och slutar inpå natten.

FÖRSTA AKTEN.

Ett större rum på ett hotell. Dörrar i fonden och på sidorna. På ena sidan ett fönster. Bord och stolar af vanligt slag. Bredvid fonddörren en klocksträng. Christine går och städar i ordning i rummet. Schnell inkommer från fonden.

Första Scenen.

SCHNELL. CHRISTINE.

Schnell (går till fönstret, ser otåligt ut, och går sedan fram till Christine). Hvar är Janson? Jag förstår inte hvar den karlen håller hus.

Christine. Åh, han är väl ute och skaffar, kan jag tro.

Schnell. Hvad tjenar det till? Jag måste köra bort den der karlen, ty han ruinerar mig till sluts!

Christine. Köra bort honom? Det vore synd, för han är en så god toker, så!

Schnell. Det är möjligt men han är en dålig skaffare! Såg jag inte häromdagen med egna ögon hur han nere vid "Bore" lät Hotel Frankfurts skaffare ta från sig den der rika tyska grosshandlaren? Och det fast jag oupphörligt vinkade åt honom att han skulle hålla i.

Christine. Ja, men Jansson påstod att den andre höll i så bastant, att om han inte släppt, så skulle de ha rifvit sönder menniskan!

Schnell. Än sedan? Han hade i alla fall bott här!

Christine. Men det är väl ändå inte rätt, att . . .

Schnell (öfverlägset). Det der begriper du inte! — nej tacka vill jag den der smålänningen Nilsson som reste till Australien i fjol . . . bättre skaffare får jag aldrig, och kunde jag få igen honom, så ville jag ge ut tusen riksdaler!

Christne. Usch ja, men han var rödhårig!

Schnell. Hvad hör det hit? Karln var bra, säger jag! Fick han fatt i en resande, så tog han honom med sig död eller lefvande. Han hängde sig fast som en blodigel!

Christine (med en suck). Ja, det skall Gud veta!

Schnell (ironiskt). Såå? (byter ton). Aldrig glömmer jag hans snilledrag med den der rika brukspatron ifrån Dalarne!

Christine. Var det den som han stötte i sidan så att gubben föll omkull, och så tog emot honom i fallet?

Schnell. Ha-ha-ha! Så att den andra af tacksamhet följde med? Nej! men det var något snarlikt. Han märkte att gubben höll på att följa med till Hotel Commerce, och derföre så puttade han helt oförmärkt kappsäcken ner ifrån landgången!

Christine. Herre Gud! i sjön?

Schnell. Ja visst! sedan hjelpte han till att få opp den igen, och brukspatronen, som trodde att den andre gjort det af drumlighet, följde med Nilsson i stället . . . Som sagt är, en sådan skaffare får jag aldrig mera!

Christine. Men de säger att det snart skall förbjudas det der väsendet nere vid broarna, när ångbåtarne kommer.

Schnell. Prat bara! Det kan inte förbjudas. När man betalar sina kontributioner, så skall man väl få drifva sin borgerliga näring, vet jag!

Christine. Ja, men polisen ...

Schnell. Tig du med polisen! Den har min själ annat att göra, än hålla ordning nere vid ångbåtarne! (går till fönstret och ser utåt). Men vänta! kommer inte der Janson.

Christine (ser också ut). Jo, och efter honom kommer en herre.

Schnell. Och efter honom en bondpojke!

Christine. De gå i gåsmarsch.

Schnell. Kappsäckarne äro rätt anständiga! Det är kanske en Hamburgare!

Christine. Eller en rik Götheborgare!

Schnell (med kännarmin, i det han ser ut). Nej nu ser jag! Det är säkert någon skånsk adelsman som kommer opp till jernvägsfrågan!

Christine. Ja, men han ser dum ut!

Schnell. Nåja, det ena hindrar inte det andra.

Christine. Nu ä' de vid porten!

Schnell (orolig). Den resande stannar ... Skulle han kanske ha' ångrat sig?

Christine. Åhnej, han ser efter det der fruntimret som är klädd i krinolin ... hon som kör ner alla herrarne ifrån trottoiren!

Schnell. Det var en annan sak! Nu lagar han sig till att gå in.

Andra Scenen.

DE FÖRRE. JANSON.

Janson (från fonden med ett hattfodral och en paraply sammanbundet med en käpp; — stolt och triumferande). Nu har jag knipit en resande, patron!

Schnell. Godt! Hvar har du fått honom?

Janson. Nere vid "Götha" ... Han kommer från Westervik!

Christine (med en ton af bedragen väntan). Äh! från Westervik!

Schnell. Hvad ä' han för slag!

Janson. Grosshandlare. Jag måste ordentligt slåss om honom; Carlson på Drottninggatan höll i som fan, men jag tog'en ändå, fast jag tror att rocken gick sönder!

Schnell. Småsaker! Hufvudsaken är att han är här!

Janson. Nu kommer han!

Tredje Scenen.

DE FÖRRE. PEHRSÉN. CALLE. TVÅ BÄRARE.

Pehrsén (från fonden, klädd i ljusa sammarkläder, vaxdukshatt, något kokett utstyrd, — bör vid första anblicken bära stämpel af en så kallad »beskedlig» karl. Han har resväska på bröstet, och när han vänder sig om, ser man att ena rockskörtet är nästan trånslitet). Hå! Jag är ännu alldeles mållös af förvåning!

Sång.

Melodie af Fink: »*War einst ein Riese Goliath*» ... etc.

1.

Det var en ryslig krinolin
Som jag på gatan såg!
Nog kunde det fått rum uti'n
Minst tjugo tunnor råg!
Och hela menniskan var lik
Storklockan uti Westervik.

2.

När hon på trottoiren gick —
Nej — när hon rulla fram! —
Ej någon annan rum der fick! —
Ja det är synd och skam
Att damer som så vida gå,
Ej få betala skatt för två!

3.

Ja ända sen jag steg på strand,
Ser allt så trefligt ut.
Det måtte bli' ett folkrikt land,
Vårt Svealand till slut!
Så tyckes det på damerna,
Tack vare krinolinerna!

Sådana skulle man komma med i Westervik! Det skulle man, Calle du!

Calle (omkring aderton år, dum och förvånad, klädd i en sorts drägt midt emellan betjent och bondpojke, — bryter på småländska). Ja-a.

Pehrsén. Svara då något annat än "ja-a"! Du har inte sagt annat, sedan vi lemnade hamnen i Westervik!

Calle (som förut). Ne-ej!

Pehrsén. Nå det var åtminstone ombyte! (till bärarne, som under tiden satt ner sakerna). Hvad ska ni ha för besväret?

Ena Bäraren. Två banko, herr patron!

Pehrsén (häpen). Hvasa? Två banko!

Andra Bäraren. Det är som kringlan det, herr patron!

Pehrsén. Tackar för sådana kringlor, jag! Jag betalar inte mera än två riksdaler riksmynt... jag räknar efter nya myntordningen! (till Schnell) Är det med värden på stället som jag har det nöjet ...

Schnell. Ja, till herr kommerserådets tjenst!

Pehrsén. Ber så mycket . . . jag är bara galanterihandlare!

Schnell (artigt). Hvad som inte är så kan det bli!

Pehrsén. Åh, min herre! (afsides) Artiga ä' Stockholmsborna . . . det måste man medge! (högt) Är det inte oförskämdt att begära två banko för att bära opp mina saker hit ifrån Skeppsbron?

Schnell. Det är inte mycket i dessa tider! Dessutom känner jag bärarne, och vet att de äro de billigaste i hela staden!

Pehrsén. De billigaste! Då måtte tusan ha med de andra att göra! (ger dem penningar). Se här, men syndpengar är det!

Första Bäraren. Då tar vi synden på oss, herr patron!

Andra Bäraren. Herr patron ger oss väl till en liten sup också?

Pehrsén. Gå för tusan! Jag är sjelf i nykterheten! Dessutom räcker väl det der till både bränvin och tilltugg!

Bärarne (för sig). Sådan smulgråt! (de gå mumlande.)

Fjerde Scenen.

PEHRSÉN. CALLE. SCHNELL. JANSON. CHRISTINE.

Pehrsén. Sådana oförskämda slynglar, du Calle!

Calle. Ja-a!

Pehrsén. Sådant der skulle en arbetare understå sig nere i Westervik! (till Schnell) Är det här rummet upptaget?

Schnell. Nej, det står till herr kommerserådets disposition!

Pehrsén. Jag tar det! Hvad skall jag betala om dagen?

Schnell. Åh, det blir nog bra med det!

Pehrsén. Ja, men jag skulle vilja veta det på förhand!

Schnell. Låt oss först se om herr kommerserådet blir nöjd med rummet, sedan få vi alltid reda på priset!

Pehrsén. Det är bra! ... det tycker jag om! Men hör nu, jag är inte kommerseråd, ... bara galanterihandlare!

Schnell. Jag skall inte glömma ...

Pehrsén (lorgnerar Christine). Är det er hustru, min herre? Gratulerar! Ni har god smak, ser jag!

Schnell (generad). Det är en af uppassorskorna på mitt hotell! Min hustru bor på Djurgården om somrarne!

Pehrsén. Jaså, mjuka tjenare! (afsides) Det är kanske bäst att ackordera ändå! (högt) Hvad var det rummet skulle kosta?

Schnell. Som sagt är ... det bli vi nog ense om! ... men ni behöfver hvila efter resan. Om ni önskar något, så var god och ring på klocksträngen!

Pehrsén. Tackar, men jag skulle gerna vilja veta ...

Schnell. Ödmjukaste tjenare herr kommerseråd! (går genom fonden.)

Janson. Om herr kommerserådet vill något, så är jag alltid till hands derute! (går samma väg.)

Calle (som en lång stund gapat på Christine). Ho ä' vackrare än Malin i Kimsta!

Christine (skrattande). Sådan dumbom det ser han nu först! (till Pehrsén) Det är jag som kommer att passa upp på herr grosshandlaren!

Pehrsén. Bra mitt vackra barn! Hvad heter du?

Christine. Christine, herr grosshandlare!

Pehrsén. Men jag har ju sagt att jag är bara galanteri . . .

Christine (nigande). Ja, det är nog galant, herr grosshandlare! (går genom fonden,)

Femte Scenen.

PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén. Märkvärdigt artiga menniskor i Stockholm! (till Calle) Hörpå Calle!

Calle. Ja-a!

Pehrsén (förargad). Hörpå Calle! har jag tagit dig med mig hit opp till hufvudstaden, för det att du som en annan machin bara ska' säga "ja-a"?

Calle. Ne-ej!

Pehrsén. Du är en åsna!

Calle (gråtande). Det säger du alltid, bror Anders!

Pehrsén. Kalla mig inte Anders, och hör du . . . låtsa inte om att du är min bror! Du vet ju att du fått följa med hit till Stockholm i egenskap af min betjent, men inte som min bror!

Calle. Ja, men när jag i alla fall är det, så tycker jag att bror Anders . . .

Pehrséen. Alexander, heter jag!

Calle. Men hemma hette du Anders, det minns jag fast jag var en liten krafling när du kom sta' och blef bodpojke i stan!

Pehrsén (afsides). Hans dumhet kan förderfva allting för mig! (högt) hörpå min kära Calle! sådant der talar man inte om ute i verlden! Det rör inte hufvudstaden hur jag har börjat min bana, och du skall lofva mig att inte tala om att du är min bror, och att vi ä' bondsöner, annat än när vi ä' ensamma!

Calle. Ja, om det ä' så att du skäms för'et, så . . .

Pehrsén (generad). Visst inte, men det angår dem inte! Kom ihåg hvad jag sagt dig, Calle, annars bryr jag mig inte om dig, och du får ge dig af ut på landet igen!

Calle. Ja, bror Anders!

Pehrsén. Alexander!

Calle (stammande). Alissander! (afsides) Att bror Anders kan vilja ha ett tocke hundnamn!

Pehrsén. Säg mig nu en sak, Calle! (vänder sig omkring framför honom) Kan jag gå ut i staden på det här sättet?

Calle (klår sig bakom örat). Ja, Gud vet om det!

Pehrsén (förvånad). Hvasa? Duger inte den här drägten, som jag enkom låtit göra mig för Stockholmsresan!

Calle (fattar tag i det afslitna rockskörtet). Jo, ifall inte det här sulle hindra!

Pehrsén (häpen). Hvad? . . . Hvad fan är det?

Calle. Jo det är rockskörtet, som di har farit lite illa med, efter hvad de' töcks!

Pehrsén (anstränger sig för att få se storleken af skadan). Hvem har kunnat vara så nedrig och begå detta nidingsdåd?

Calle. Det ska jag tala om . . . det gick allt för sig nere vid bron!

Pehrsén. Nere vid bron?

Calle. Ja, de der beskedliga herrarne och qvinnfolka, som ville skaffa bror min rum . . . det va' ett förfasligt folk till att vara angelägna om bjuda bror min hem till sig!

Pehrsén. Dumhufvud! den bjudningen kommer att kosta mig vackert! (går af och an med stora steg) Jag kunde väl tro det der, jag! Det var inte

menskligt lefverne nere vid bron ... jag ryser ännu när jag tänker på det!

Sång.

Mel.: Fredmans Sånger N:o 5, C.

1.

När ångbåten till Skeppsbron kom,
Och jag i land skull' vandra,
Min arma kropp den slets man om
Långt värre än de andra!
Väl hundra karlar uppå strand
Med sina bårar stannat.
Men en polis blott fanns på land, —
Det var ju rent förbannadt!

2.

Nu blef det ett förfärligt slit
Om mina saker arma,
Den ena hit, den andra dit, —
Och alla skrek och larma!
En jungfru bjöd ut rum på norr
Fast hon såg ut som fanken!
En annan skrek så ful och torr:
»Herrn! jag har rum vid Banken!» —

3.

En tredje i Gråmunkegränd,
En fjerde långt på söder! —
På alla kanter blef jag vänd,
Och kneps båd' blå och röder!
En schåare min kappsäck tog,
En annan ville ha' den:
Den ena slet, den andra drog —
Svor gjorde hela raden!

4.

Till slut så fick ett par mig fast
Och jag, jag måste följa,
De annars skuffat mig med hast
Bums ned i saltsjöns bölja! —

Men se! konstapeln som der stod
Fann allt naturligt bara,
Ty han — såg på med tålamod,
Och lät de andra vara!

(Till Calle som under tiden sett ut genom fönstret). Hvad gör du der?

Calle (med af förvåning uppspärrade ögon). Jag ser på någonting! Hå körs! så grannt, det är bestämdt kungen!

Pehrsén (skyndar hastigt till fönstret). Hvad säger du? (med en min af bedragen väntan, sedan han sett ut). Bah! en kunglig sekter! Det är ju civiluniformen!

Calle. Herre jistandes! När siktern ä' så grann, hvad ska' då inte kungen sjelfver vara!

Pehrsén. Du är dum Calle! Ju större man är, desto enklare klär man sig! . . . Tag fram min svarta frack!

Calle. Jaa! . . . (öppnar under det följande kappsäcken, och tager fram åtskilliga klädespersedlar).

Pehrsén (som under tiden går af och an, framme på scenen). Jaha, min kära Alexander! Nu skall din framtida sällhet afgöras! Gubben Holmer, en gammal affärsvän till min förre principal, och som har mycket förtroende till mig, har bedt mig komma hit för att se hans dotter . . . och om hon faller mig på läppen så . . . men det är ju klart att hon det gör, ty hon är enda barnet, och gubben har hundratusen riksdaler, och lefver på sina räntor, sedan han slutat opp med handeln! Det vill säga, jag gifter mig, och sen ska' man få se på en galanterihandel i det goda Westervik!

Calle. Här är fracken! . . .

Pehrsén (tankspridd). Det är bra! hjelp mig att få på den! (Calle hjelper honom att draga fracken utanpå rocken utan att han märker det). Seså der ja!

Calle (afsides). Nu förstår jag! det är för värmens skull!

Pehrsén. Jag måste genast ut i staden och ta' rätt på hvar han bor! ... Det var märkvärdigt hvad fracken tränger i ärmarne! (ser på sig) Ah! jag har i tankspriddhet tagit den utanpå rocken! Och du Calle, hvarför sa' du mig inte?

Calle. Nej, jag tänkte det var en öfverrock, jag!

Pehrsén. Fracken? ... (medlidsamt till åskådarne). Skulle man tro att den der är min bror? (byter om och tar på sig fracken, medan Calle hjelper honom med bakvänd beställsamhet). Hvar har jag nu adressen? (letar igenom sina fickor, sin portemonnaie, etc. etc.). Calle, hvar ä' kortet?

Calle (glad). Ska' vi spela "tolfva"?

Pehrsén (skriker). Adresskortet, dumhufvud! ...

Calle (skrämd). Ja, det vet jag inte! ... jag har inte sett någon kortlek!

Pehrsén. Res ner till Småland igen, din åsna! ... (till sig sjelf i det han går hastigt fram och tillbaka). Hvar i all verlden har jag gjort af kortet? Nå det är detsamma, lyckligtvis minns jag adressen! Huset N:o 9 på Trädgårdsgatan, 2 trappor upp! ...

Calle. Bor vi der?

Pehrsén. Tyst fårskalle! ... Ring på klocksnodden!

Calle (gapande). Hvasa'?

Pehrsén (skriker). Ring på klocksnodden, säger jag!

Calle (som förut). Hvar då?

Pehrsén (som förut). Vid dörrn! ...

Calle (afsides). Herre Gud! han har blifvit tokig! ... Men det ä' fäll bäst te, göra som han säger! (ställer sig vid dörren och tar sin klocka ur fickan samt ringer henne fram och tillbaka, hållande i bandet).

Pehrsén. Jag skall underrätta mig om hvar Trädgårdsgatan är belägen! (till Calle, utan att vända sig om). Nå har du ringt?

Calle. Jag håller på allt hvad jag hinner! Men inte vet jag . . .

Pehrsén (vänder sig om, och ser på honom ond och förvånad). Hvad gör du der?

Calle (rädd). Jag ringer på klocksnodden!

Pehrsén (ursinnig). Nej, det är mer än en menniska kan stå ut med! Der har du din åsna! (ger honom en örfil). Han tar lifvet af mig! (ringer häftigt). Hvarför har du kommit med mig hit, Calle? Är det för att göra dumheter? Hvad?

Calle (gråtande). Nej--ej! Det var för att roa mig, sa' du!

Pehrsén. Ja visst! Låt bli derföre att vara dum, så kan du ha' något nöje af din resa!

Calle (som förut). Ja-a! (afsides). Jo! jag tackar, jag!

Sjette Scenen.

DE FÖRRE. CHRISTINE.

Christine (från fonden). Var det herr grosshandlaren som ringde?

Pehrsén. Ja visst! . . . Hörpå mitt vackra barn, kan du säga mig hvar trädgårdsgatan finns?

Christine. Ja bevars, lilla goda herr grosshandlare!

Pehrsén (klappar henne på kinden). Så mycket bättre! . . . lilla tjufunge!

Calle (afsides). Henne klappar han, och mig. — Nog har jag roligt, alltid!

Christine. Ja men det är sannt det, det beror på hvilken utaf Trädgårdsgatorna det är frågan om!

Pehrsén. Hvilken? Finns det flera än en?

Christine. Ja bevars, det finns tre! Stora trädgårdsgatan, Lilla trädgårdsgatan, och Stadsträdgårdsgatan!

Pehrsén. Fördömdt! Hur' skall jag då få reda på honom? Hvad bor det för sorts folk på Stora trädgårdsgatan?

Christine. Åh, der bor bara grefvar och baroner!

Pehrsén. Nå, på den lilla då?

Christine. Der bor också grefvar och baroner, och grosshandlare! Och så annat folk också... och så är Mindre theatern der!

Pehrsén. Nå än på Stadsträdgårdsgatan då?

Christine. Det vet jag inte, för den är på Söder!

Pehrsén. Sådana satans idéer att ha' tre gator med samma namn! ... Vet hon hvar någon handlande Holmer bor?

Christine. Nej det vet jag inte ... men kanske att Jansson har reda på't!

Pehrsén. Skicka hit Jansson då!

Christine. Ja, genast! herr grosshandlare! (går).

Calle (afsides). Hon är mycket vackrare än Malin i Kimsta!

Pehrsén (funderande). *Stads*trädgårdsgatan på Söder! Underliga ordningar här i Stockholm! Man skall få se att jag kommer att få springa som en narr här innan jag får rätt på min blifvande svärfar!

Sjunde Scenen.

DE FÖRRE. JANSSON.

Jansson. Herr grosshandlaren ville tala vid mig?

Pehrsén. Jaha! . . . (afsides). Jag skall fråga honom, kanske att flickan inte hade reda på! . . . (högt) Hör nu, hur' många trädgårdsgator finns det i Stockholm?

Jansson (funderar). Vänta litet . . . det skall jag strax säga! . . .

Pehrsén. Jaha, men skynda på bara!

Jansson. Jo, de ä' allt fyra de!

Pehrsén (med ett skutt). Fyra? Allt bättre och bättre!

Jansson (räknar på fingrarne). Stora trädgårdsgatan, Lilla trädgårdsgatan, Stadsträdgårdsgatan och Barnhusträdgårdsgatan!

Pehrsén. Barnhus? . . .

Jansson. Ja, si der bodde jag i fjol inne hos en tvätterska!

Pehrsén. Fägnar mig! Hvad bor der annars för sorts folk på den gatan?

Jansson. Jo der bor mycket folk der . . . och så en bagare!

Pehrsén. Bor der ingen handlande vid namn Holmer?

Jansson. Nej . . . fast vänta! . . . Holmer . . . hette han så?

Pehrsén (ifrigt). Ja . . . bor han der? . . .

Jansson (efter en paus). Nej, det är sannt . . . jag far efter en som heter Strömberg, jag! . . .

Pehrsén (förargad). Gå för tusan! . . . Vet ni inte hvar handlanden Holmer bor?

Jansson. Nej! . . . men det går ju an att se efter i adresskalendern!

Pehrsén. Det är sannt! skaffa mig den då, och bed med detsamma värden stiga in till mig!

Jansson. Genast, herr grosshandlare! (går).

Åttonde Scenen.

PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén. Kors! en sådan fatal omständighet, Calle!

Calle. Ja-a!

Pehrsén. Fyra gator med samma namn, och det i en och samma stad! Det är mera än en ärlig resande kan stå ut med. Kan du nu säga mig på hvilkendera det är som Holmer bor?

Calle. Ne-ej!

Pehrsén. Ja, inte jag heller!...

Calle. Såvida inte han bor på alla fyra! (som om han fått en ljus idé). Det vore det enda!

Pehrsén. Dumhufvud! ...

Nionde Scenen.

DE FÖRRE. KAHL (*från fonden*).

Kahl (afsides). Jag undrar om han kan vara kommen ännu? Ah! en främmande!

Pehrsén. Hvem är den der unga karln? ...

Kahl (afsides). Jag måste ha' gått galet!

Pehrsén (afsides). Han ser rätt gentil ut!

Kahl (högt). Förlåt mig! logerar här någon magister Thelin ifrån Upsala?

Pehrsén (artigt). Mjuka tjenare! det vet jag inte! ...

Kahl. Då ber jag så mycket om ursäkt! (ämnar gå) Han är visst inte kommen än!

Pehrsén. Hör på min Herre!... (afsides) Af honom kunde jag få veta kanske! ...

Kahl (vänder om). Hvad önskar ni?

Pehrsén. Jo ser ni min herre, jag är i en mycket stor förlägenhet! För resten är jag galanterihandlare i Westervik, och heter Alexander Pehrsén.

Kahl (afsides). Hvad hör jag?... (högt) Men, jag kan inte förstå — —

Pehrsén. Hvad det intresserar er? ... Visserligen, men ser ni min herre, jag skulle här i Stockholm söka rätt på en handlande vid namn Holmer, som har en dotter, och som — —

Kahl (häftigt). En dotter, säger ni? ...

Pehrsén. Jaha ... känner ni dem?

Kahl (kort). Nej min herre! ... (afsides) Jag skulle visa dit den som vill beröfva mig min Clara? Tvertom, det var en himlens skickelse att jag kom hit!

Pehrsén. Ni kan således inte säga mig hvar han bor?

Kahl. Nej, det kan jag inte! — — Fast vänta! jag påminner mig nu!

Pehrsén (glad). Adressen?

Kahl. Nej, att en handlande vid namn Holmer för åtta dagar sedan reste till Australien!

Pehrsén. Det är inte möjligt!

Kahl. Farväl min herre! ...

Pehrsén. Ännu ett ord! Hur' många trädgårdsgator finns det i Stockholm?

Kahl (i dörren). Fem! ... (afsides) Nu fort att söka träffa Clara! (skyndar ut).

Tionde Scenen.

DE FÖRRE (*utom Kahl; sedan*) SCHNELL.

Pehrsén (förbluffad). Fem! ... Nej det går för långt!

Calle. Ja, det tycker jag med!

Pehrsén. Rest till Australien? ... Skulle han ha' slagit vantarne i bordet? Jag blir alldeles vimmelkantig af allt det här! Hvilken olycka att han inte kan bo på någon annan gata ... och visitkortet ... (letar) nej det finns inte ... och adresskalendern ... ring, Calle!

Calle (ifrigt). Jaha! (rycker så hårdt i strängen, så att han får den i handen) Aj! det va' skräp te' lina!

Pehrsén (utom sig). Tror du att du har en vällingsklocka att hugga tag i!

Calle (gråtande). Hvad sulle jag i Stöckhölm te' göra!

Schnell (från fonden med en adresskalender). Här är adresskalendern, och jag också till herr kommerserådets tjenst!

Pehrsén (rycker af honom boken). Jag ä' inte kommerseråd ... det var då fan att ni inte hör! (slår opp adresskalendern) Får jag se ... H ... O ... Holmberg ... Holmbrink ... Holm ... Holmer ... se der ha' vi det! Holmer, bränvinskontrollör — — kors! finns det ofrälse sådana också! ... Holmer, f. d. handlande, — — nå ändtligen! Badstugatan N:o 17. — Hvad vill det säga, han skref ju till mig att han bor på Trädgårdsgatan!

Schnell. Då flyttade han väl i våras!

Pehrsén (förtviflad). Ja ... det är sannt! Hör nu herre, hur' många trädgårdsgator finns det egentligen i Stockholm?

Schnell (räknar för sig sjelf). Jo det skall jag strax säga! ... Vänta nu ...

Pehrsén (med ångestfull väntan). Nå? ...

Schnell. Sex, herr kommerseråd!

Pehrsén (utom sig i det han faller ner i en stol). Sex? ... Död och afgrund, jag blir galen! ...

Schnell (lugnt, i det han räknar upp dem). Stora trädgårdsgatan, Lilla trädgårdsgatan, Barnhusträdgårdsgatan, Stadsträdgårdsgatan i staden, Stadsträdgårdsgatan på söder, och Trädgårdsgatan på Kungsholmen! Jaha, det är jemnt det!

Pehrsén (rusar opp). Nå hvar bor nu Holmer?

Schnell. Ja det vet jag inte!

Pehrsén. Är ni hotellvärd ni, och inte har reda på sådant? Sex gator med samma namn! Är det menskligt? Men jag skall klaga hos regeringen!

Schnell. Behöfs inte! det lär ska' bli ändrat till nästa år sägs det!

Pehrsén. Ja, men hvad har jag för nytta utaf det? (går af och an) Jag olycklige! jag reser hit opp för att roa mig, och så får jag gå och leta igenom sex gator, innan jag får reda på min tillkommande svärfar! (vänder sig hastigt till Schnell) Hör på herre!

Schnell. Hvad befaller herr kommerse . . .

Pehrsén. Jag ä' inte kommerseråd! . . . Hittar er hyrlakej bra omkring i staden?

Schnell. Ja, öfverallt!

Pehrsén. Kan han få följa med mig?

Schnell. Jaha bevars . . . mot serskild betalning!

Pehrsén. Jaså! . . . (afsides) Jo det här är roligt! (högt) Säg till honom att han gör sig i ordning och väntar derute!

Schnell. Herr grosshandlaren ämnar då — —

Pehrsén. Leta igenom alla sex trädgårdsgatorna? Ja, det är just hvad jag ämnar!

Schnell. Gratulerar! (afsides) En kuriös herre, det der! (går i fonden, och ropar »Jansson» utanför).

Elfte Scenen.

PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén. Calle! . . .

Calle (som lurat till på en stol, hoppar förskräckt opp). Ja-a!

Pehrsén. Gör dig i ordning! Du skall följa med mig!

Calle (gäspande). Hvart då!

Pehrsén. Till de sex trädgårdsgatorna!

Calle. Hvar ä' de då?

Pehrsén. På norr, i staden, på söder och på kungsholmen! Sköna utsigter!

Calle. Ja, men skulle man inte först fråga någon — —

Pehrsén. Fråga? Nej jag har fått nog af den saken! . . . Frågar jag en gång till, så bli' de kanske sju! — Är du i ordning?

Calle (som tagit sin mössa). Ja-a!

Pehrsén. Låt oss då ge oss af! . . . (går åt fonden, men vänder om igen) Ta' hit min paraply! det kan bli många väder innan jag får rätt på den rätta gatan!

Calle (ger honom käppen och paraplyn sammanbundna). Se der!

Pehrsén. Drummel! käppen är ju med . . . fast, jag kan kanske behöfva den, om jag blir trött! Det är bäst att ta' det säkra för det osäkra! — — Hvem ska' man nu börja med? . . . Kör för kungsholmen! . . .

Sång.

Mel.: »*Es ist mir alles Eins* . . .» etc.

Nu skall jag på språng
Hela dagen lång,
Omkring gator och omkring gränder!

Calle.

Det lär bli' ett spring
Rigtigt uti ring,
Hela stora Stockholm omkring!

Pehrsén.

Trädgårdsgator må
Finnas tjugotvå,
Jag skall nog ändå
Svärfar hitta på!

Calle (ledsen).

Nu skall man på språng
Hela dagen lång,
Omkring gator och omkring gränder!

Pehrsén (slår honom på axeln.)

Det gör ingenting!
Fort nu till vårt spring,
Hela hufvudstaden omkring!

(de skynda ut i fonden. Ridån faller hastigt.)

ANDRA AKTEN.

Ett enkelt möbleradt rum hos Bunting. Dörrar i fonden och på sidorna. Till venster ett fönster. Nere vid avantscenen tvenne bord, det ena med böcker och papper, det andra med några fruntimmershandarbeten. Vid ridåns uppgång sitter Helena och syr, och bredvid henne sitter Clara, klädd i elegant promenaddrägt.

Första Scenen.

HELENA. CLARA.

Helena. Seså, var nu inte ledsen bästa Clara! Allt skall nog gå bra!

Clara. Ack min vän, det vågar jag knappt hoppas! Kahl och jag hafva redan älskat hvarandra i fyra år, och ändå vilja aldrig mina föräldrar ge sitt samtycke till vårt giftermål! Man vill ju med all gevalt gifta mig med en annan!

Helena. Ja, en grosshandlare . . . och till på köpet en grosshandlare från Westervik! Det är minsann ett framtidsfolk de der Westervikarne, det har morbror ofta sagt!

Clara. Gyckla inte, bästa Helena! Vore han äfven kung i . . . i Westervik, så ville jag inte ha honom!

Helena. Det är väl att vi inte lefva i fylkeskonungarnes tider, annars tog du kanske ditt ord tillbaka! — Men skämt åsido, er sak står verkligen illa, och om jag endast visste något sätt att hjelpa er!

Clara. Du kan åtminstone lofva mig *en* sak!

Helena. Och den skulle vara?

Clara. Att du inte ingår på din morbrors önskan . . .

Helena. Och tar honom sjelf! Jaja! det kan ingen veta!

Clara (förebrående). Helena!

Helena. Kahl är min kusin på långt håll, och jag kan inte neka till att han är ganska älskvärd!

Clara (stiger upp för att gå). Det är ovärdigt af dig, Helena!

Helena. Som sagdt är, ganska älskvärd. Men det hindrar inte att jag känner någon som är ännu älskvärdare!

Clara (glad i det hon vänder om igen). Hvad säger du? (hjertligt, i det hon omfamnar henne) Helena! förlåt mig!

Helena. Gerna, ehuru jag inte borde det! Fy att man så kan misskänna en vän! Har jag då inte redan sagt dig att mitt hjerta varit nog äreförgätet att följa med en ung sjökapten, som för närvarande är ute till Ostindien, och inte kommer hem förr än till hösten!

Clara. Verkligen? Ack hvad det gläder mig!

Helena. Men nog är det en stor portion egennytta med i den glädjen, alltid! Neka det inte, ty sådana bli vi alla, då vi älska!

Clara. Ja, jag fruktar att du har rätt!

Helena. Om vi således blott vänta till hösten, så tror jag nog att saken skall reda sig utaf sig sjelf!

Clara. Men min tillkommande man kommer redan i dag!

Helena. Ja, det var värre! Men trösta dig du Clara! När tvenne unga flickor sätta sig något i sinnet, så genomföra de det också! (lysnande)

Men tyst! jag hör morbror komma . . . hans kommissionär är hos honom! låt oss gå in till mig så länge, så få vi öfverlägga om saken!

Clara. Ack ja! mitt enda hopp står nu till dig; ingen annan kan hjelpa mig!

Helena (leende). Inte en gång Kahl?

Clara (rodnande och förlägen). Gycklerska, kom nu! (de gå till höger.)

Andra Scenen.

BUNTING. GRAHM.

Bunting (omkring 60 år, liten och rörlig, med kal hjessa och gråa polissonger, häftig och snart öfvergående från ett lynne till ett annat). Är notarien splitter galen? Ska jag sälja huset för femtitusen banko, när det kostar mig sjelf fyrtiofem? Det är ju att kasta bort det, vet jag? Hä? Hvasa? . . .

Grahm. Åh, Gud vet om det! Jag råder assessorn att anta tillbudet!

Bunting. Ja men notarien råder som en kanalje . . . ja, ja! . . . det vill säga, som en förbannadt hederlig karl för resten, men det ä' för litet! Hvilken i våra dagar nöjer sig med att förtjena femtusen banko på ett hus som man rått om ett halft år? Och när man inte en gång kunnat uppdrifva hyrorna mer än tjugofem procent?

Grahm. Visserligen, men . . .

Bunting. Jag gör det visst inte för penningens skull . . . nej! Gud bevars, ty snål har jag då aldrig varit, och inte penningsniken heller!

Grahm (med något utdragen ton). Ja . . . det . . .

Bunting (häftigt). Hvasa? Hä? . . . Är jag sniken jag? Vet herrn hvad jag gjorde häromdagen?

Grahm. Nej minsann jag det vet!

Bunting. Ja, hvarför vet herrn det inte? Derföre att inte jag, som så många andra, låter basuna ut mina välgerningar i tidningarne! Jag skall säga herrn hvad jag gjorde. Herrn vet att det finns ett rum med kök nere på gården, som inte blef uthyrdt i våras!

Grahm. Derför att ingen ville betala hundra banko för den usla lägenheten, ja!

Bunting. Usel? Herre! jag ville önska att jag kom att bo så till döddagar . . . och ni med!

Grahm. Hvad mig beträffar, så betackar jag mig!

Bunting (häftigt). Ett litet nätt rum — —

Grahm. Som fuktar — —

Bunting (häftigare). Med en ny kakelugn — —

Grahm Som röker in!

Bunting (häftigare). Och så köket sedan — —

Grahm. Som är fullt med råttor!

Bunting (skriker). Möss . . . på sin högsta höjd!

Grahm. Det vill säga, mullvader!

Bunting. Dra för fan i våld!

Grahm. Mjuka tjenare! . . . (ämnar gå.)

Bunting (för sig). Det är en gemen karl, det der . . . men jag behöfver honom! (vänligt) Hvad ämnar ni göra?

Grahm. Gå min väg, naturligtvis!

Bunting. Gå er väg, hvem har sagt det? Men ni är en märkvärdig menniska, som alltid skall gräla med folk! Jag är då den frommaste varelse under solen, och ändå bli vi alltid oense!

Grahm. Ja, det är för märkvärdigt! Nå ert barmhertighetsverk!

Bunting (förtroligt). Jaha . . . det var sannt det! Jag hyrde ut lägenheten åt en fattig familj som blifvit utkastad af sin förra värd! Stackars

menniskor, det gjorde mig rigtigt ondt om dem! Tre små barn ... söta bytingar ... (häftigt) bara de lät bli att kasta sten opp på vedbotaken; de vargungarne!

Grahm. Och ni låter dem bo hyresfritt?... Det var vackert af er!

Bunting. Hvad pratar ni för slag! Jag lät dem hyra lägenheten för femtio riksdaler öfver sommaren!

Grahm. Kors! så ädelmodigt!

Bunting (härmar honom). Ja, var det inte!... Hm! det är emot mina grundsatser att understödja tiggeri och elände — — annat än indirekte ... Ser ni, deri ligger den största filantropin!

Grahm. Som också har den förtjensten att kosta minst!

Bunting. Jag vill inte tala med er ... ni begriper mig inte!

Grahm. Nej inte som filantrop — det erkänner jag!... Som husegare deremot är ni inte svår att förstå sig på! Behåll ni huset till nästa vår, det råder jag er till, så kan ni få ett godt tillfälle att vara filantrop — såder indirekte!

Bunting (uppmärksam). Hur' så?

Grahm. Jo, ty då lär ni få sälja det för trettiotusen!

Bunting. Pah! ... ni är galen!

Grahm. Behåll det derföre, och rätta er inte efter hvad galningen säger. Har ni nånsin haft feber?

Bunting. Ja en gång ... som pojke! Scharlakansfeber — — men hvad hör det hit?

Grahm. Ni vet att en feber tilltar oupphörligt under loppet af nio eller tretton dygn, då når den sin kulmination, och sedan försvinner

den på mycket kortare tid än den behöfde för att utveckla sig!

Bunting. Jaha . . . det låter som ni vore läkare!

Grahm. Jag är så också . . . hvad spekulationsfebern beträffar! Den står just nu i trettonde dygnet . . . förstår ni!

Bunting (orolig). Jag tror jag börjar på! . . .

Grahm. Snart inträder en kris — — och om några dagar är patienten redig!

Bunting. En kris! Herre min skapare! Tror ni att här kommer att bli en kris?

Grahm. Ja, och det den värsta som verlden sett på många år!

Bunting (häftigt). Jag säljer huset för femtitusen! En kris! Herre Gud, och jag som har alla mina pengar inne i enskilda banken! Herr notarie, ni ska genast gå och säga opp dem!

Grahm. Ja, men om alla göra så, så blir ju förlägenheten ännu större!

Bunting. Det angår mig inte! Man är sig sjelf närmast! . . . Jag har dem hellre på kistbottnen, der ligga de säkra!

Grahm. Och döda!

Bnnting. Jaha, men säkra!

Grahm. Ni är en stor — — patriot!

Bunting. Nej jag är husegare, herre! Det är helt annat, det! nog går det an att vara patriot för den som ingenting har att förlora! Skicka hit er spekulant så fort som möjligt!

Grahm. Han kommer säkert på förmiddagen!

Bunting. Hvad är han för slag?

Grahm. Han är f. d. handlande i landsorten. Han har gjort sig rik på bekostnad af våra skogar! Under loppet af många år har han köpt flera egendomar, och låtit skogen betala kalaset!

Bunting. Måtte vara en förståndig karl!

Grahm. Ja herrarne komma bestämdt att sympatisera — som patrioter betraktade! Mjuka tjenare! (går genom fonden.)

Tredje Scenen.

Bunting (ensam). Tjenare! — Det är en otäck karl, men han är en prägtig kommissionär, och derför får jag lof att öfverse med hans grofheter! (går oroligt af och an) Tänk om han skulle spå sannt, om vi verkligen skulle få oss en kris på halsen! . . . (sätter sig vid bordet och kalkylerar) Här blir att realisera allt hvod realiseras kan! Mina aktier i Skandia och i Norrländska ångbåtarne skall jag laga att få sälja . . . huset tar jag femti tusen banko för — — fast det blir förlust, då jag hade beräknat att få åtminstone femtiofem! . . . (nickar) Herre Gud! så der är det med de menskliga beräkningarne här i verlden! Det har varit så goda tider nu ett par år, — vi ha' trott oss rigtigt vara försatta in i det förlofvade landet, och kanske ä' vi inom några veckor midt inne i den Babylonska fångenskapen! . . .

Sång.

Mel.: (*Fredmans Epistel N:o 16*).

1.

Det ser illa ut här i landet, gunås!
Aj aj, aj aj! etc. — —
Fast det förstås,
Att man ännu kan på sin blanko-kredit,
Aj aj, aj aj! etc. . . .
Rida en bit!
Men när den
Stoppar sen — — —
Aj aj, aj aj! etc.
Då må sjelfva tusan kallas herr grossör,
Och sina synder plikta för!

2.

Ty som sex mot fyra, så står vår import,
Aj aj, aj aj! etc. etc.
Mot vår export!
Och det svenska jernet utbytes — hvad tycks?
Aj aj, aj aj! etc. etc.
Endast mot lyx!
Med vår säd
Går så med — —
Aj aj, aj aj! etc. etc.
Och när sedan spannmåln skeppats har för hin,
Så — tas det krinoliner in!

3.

Att ej detta bär sig i längden, är klart —
Aj aj, aj aj! etc. etc.
Och syns nog snart!
Vi ska' se det tätaste hus ramla ned — —
Aj aj, aj aj! etc. etc.
Och korthus med!
Sälla då
De som stå — —
(*gnuggar händerna*). Fallerallerlalla etc. etc.
De ska' alla efter öfverstånden kris
Få lefva som i paradis! ...

Den som bara vore helskinnad der ändå! (det ringer utanför fonden) Hvad nu då? ... Jaså, pigan är väl inte hemma! Jag skall väl sjelf gå ut och öppna kan jag tro! (det ringer återigen) Ja-ja, jag kommer, jag kommer! (skyndar ut genom fonden).

Fjerde Scenen.

HELENA och CLARA (*synas i dörren till höger*).

Helena. Morbror har gått ut för att öppna åt honom.

Clara. Om jag ändå kunde få säga honom bara ett par ord — —

Helena. Han såg dig ju i fönstret och vet således att du är här... det blir väl alltid något tillfälle.

Clara. Men ...

Helena. Tyst nu! der komma de! ... (drar hastigt igen dörren).

Femte Scenen.

BUNTING. KAHL.

Bunting (snäsande i det han kommer in). Hvad är det gunstig herrn har att säga mig? ... Något sattyg troligen, ty du kommer aldrig hit för annat än för att förarga mig!

Kahl (lugnt). Hur står det till, bästa farbror?

Bunting (förargad). Jo, jag är frisk ... frisk som en nötkärna, hvilket alla slägtingar till efterrättelse länder!

Kahl. Jag trodde annars att bloden var oppe åt hufvudet... farbrors ögon ä' så röda!

Bunting (förskräckt). Hvasa? ... Ä' de? (med en suck). Ja, det är mina många bekymmer som ta' lifvet utaf mig!

Kahl. Kors! har farbror bekymmer? Hvad skall då en stackars extraordinarie som jag säga?

Bunting. Det vet jag visst! en sådan der lättsinnig krabat! ...

Kahl. Jag lättsinnig? ... Jag som så länge med den mest beständiga kärlek älskat — —

Bunting. Mamsell Holmer ja! Tala inte mera om den der kärleken, det råder jag dig till! Du vet hvad jag har sagt, och dervid blir det!

Kahl. Men kan farbror verkligen vara nog grym — —

Bunting. Ja, det skall jag visa dig att jag kan! Du vet mitt beslut! ... Jag har inga flera

slägtingar än Helena och dig, men förbanna mig ska' ni inte gifta er med hvarandra, eller också gör jag er arflösa båda två! Ända sedan ni båda voro helt små, har den der saken varit uppgjord, och det vill jag väl se om jag skall låta leka med mig!

Kahl. Men vi ska' låta leka med oss, vi?

Bunting. Ni ska' lyda. och dermed punktum! Lyder ni inte, så blir det inte något arf af, det är mitt sista ord!

Kahl. Nå då afstår jag ifrån att ärfva er, ty jag gifter mig aldrig med Helena!

Bunting. Gudbevars! så stursk gunstig herrn ä'! Duger hon inte för en sådan der herre?

Kahl. Nej, derför att jag älskar en annan?

Bunting. Romangriller! ... Det är inte fråga om hvem du älskar, utan hvem du skall gifta dig med!

Kahl. Ja, men nu har jag den svagheten att inte vilja gifta mig med någon annan än den jag älskar! Dessutom älskar Helena mig inte!

Bunting. Hur' vet du det?

Kahl. Derföre att hon älskar en annan!

Bunting (hoppar till). Pojke! är du rasande! Min oskyldiga Helena älska en annan... (skrattande) Nej! hör du min kära gosse, bättre får du lof att sätta ihop det! Den der snaran fångar du ingen så gammal räf med!

Kahl. Det är heller inte min mening att fånga honom! Fråga henne sjelf!

Bunting (går af och an). Kors för sju tusan! Skulle hon verkligen ... åh nej, det är inte möjligt... jag skulle väl ha' märkt! ... Ja! men de der qvinnorna ä' sådana listiga kanaljer — — (till Kahl) Hvem älskar hon då?

Kahl. Ja, det får farbror fråga henne sjelf om ... jag springer inte med sqvaller! — —

Bunting. Jaså, hvad gjorde du nyss då?

Kahl. Det var endast för att upplysa farbror om, att om jag också vore för partiet, så kunde jag inte — —

Bunting. Sådana fördömda tillställningar! men hon skall säga ... jag vill veta! (ropar) Helena! ...

Helena (innanför till höger). Morbror!

Bunting. Kom ut genast!

Helena. Straxt på stund! ...

Kahl (afsides). Det hade jag inte beräknadt!

Bunting. Nu vill jag väl se om hon skall ha' mod att säga mig det midt i ögonen!

Sjette Scenen.

DE FÖRRE. HELENA.

Helena. Hvad vill morbror? (i det hon helsar på Kahl) God dag, kusin! ... (i det hon förvånad ser på Bunting, som sträcker på sig, hostar och ser mycket högtidlig ut) Men hvad i Herrans namn är det fråga om? Morbror ser så kuriös ut, så att jag är färdig att skratta!

Bunting. Det skulle jag råda dig att låta bli! Se på mig, Helena!

Helena. Ja, det är inte' så lätt, det ... om jag skall vara allvarsam!

Bunting. Ne-nej! ... ondt samvete! Hm! hvasa? ... Jag tror man slog hufvu't på spiken?

Helena. Hvad menar morbror? (afsides) Skulle han fått veta! ...

Kahl (passar på medan Bunting tar sig en pris, och säger hastigt åt Helena). Jag har talat om för honom ... begagna nu tillfället! ...

Helena. Aha! ...

Bunting. Du älskar någon, påstås det! ... är ... är ... är det väl möjligt att ... att ...

Helena (frimodigt). Ja morbror! ... det är sannt!

Bunting (förvånad och ond). Hvad i Herrans namn, flicka? ... Understår du dig att älska någon utan mitt samtycke? Hvad ä' det för en juvel som du älskar då — — (med ironisk artighet) så vida nemligen jag fattige gubbe, har någon rättighet att fråga mamselln om den saken!

Helena. Det är långt ifrån någon juvel, bästa morbror, — det är en sjökapten, som snart kommer hem ifrån Ostindien!

Bunting. Sjökapten? Hvar har du fått tag i den? Är du tokig, flicka! sjökaptener ä' de lättsinnigaste varelser på jorden: ny hamn och ny kurtis — det är som amen i kyrkan!

Helena. Inte med alla, hoppas jag!

Kahl. Jag för min del — —

Bunting (afbryter). Tiger, ja! Svara du för dig sjelf när det behöfs! Men nu säger jag min mamsell systerdotter att det blir ingenting af med hennes sjökapten ... jag förbjuder det!

Helena. Det hvarken kan eller vill morbror, då jag säger att det är nödvändigt för min lycka!

Bunting. Det rör mig inte!

Helena. Då väntar jag med att gifta mig tills jag blir tjugofem år!

Bunting. För att jag skall dö, kan jag tro!

Helena. Nej för att jag skall kunna bli' myndig! ... Kusin här har sagt att den beskedliga kungen vill göra oss myndiga, och att det skall komma att gå igenom på riksdagen!

Bunting. Sköna historier! (rusar till Kahl) Hvem fan har bedt dig pjallra om sån't der! — Karlarne sqvallra fullt ut lika mycket som qvinnorna!

Kahl. Ja det är precis min åsigt!

Bunting. Men kom ihåg, mamsell — — att det beror på målsmäns samtycke om ogift qvinna får bli' myndig — — och jag tillåter dig inte att bli' det! Dessutom lär du inte vilja det sjelf, när du får veta allt det krångel som åtföljer saken!

Helena. Hvad då för krångel?

Bunting. Jo, jag har hört flera bland riksdagsmännen säga att lagen om qvinnans myndighet endast kommer att antages med några modifikationer . . . som till exempel att hon först skall anmäla sig vid domstol, etcetera . . . och då gratulerar jag damerna! (det ringer) Seså! . . . hvad är det nu igen! . . . (går till dörren) Jaså, pigan är hemma nu . . . hon öppnar hör jag! . . .

Helena. Morbror får troligen besök, och jag aflägsnar mig derföre! . . .

Bunting. Gör det! men kom ihåg hvad jag har sagt!

Sjunde Scenen.

DE FÖRRE. EN PIGA.

Pigan (från fonden). Det är en underlig herre derute, som inte vet hvad han vill! . . .

Bunting. Hvad pratar du för slag? Hvad vill han?

Pigan. Det vet han inte! Han är bestämdt från landsorten!

Bunting (afsides). För tusan, det är min spekulant! . . . (till Pigan) Bed honom mycket artigt stiga in!

Pigan. Ja, herr assessor! (går).

Bunting (till de andra). Gå ni er väg!

Helena. Ja morbror! . . . (sakta till Kahl) Clara är derinne!

Kahl (glad). Ah! . . . (de gå till venster).

Bunting. Nu skall man stå på sig ... (går till fonddörren som han öppnar) Var så god och stig in, min herre!

Åttonde Scenen.

BUNTING. PEHRSÉN.

Sång.

Mel.: *Fredmans Epistel N:o* 38.

1.

Bunting (bugar i dörren).
Stå ej i förstu'n min bästa herre!
Pehrsén (krusande).
Åh jag tackar!
Det är för mycket!
Bunting.
Nej stig då fram, jag ber! ...
Fägnar mig mycket!
Pehrsén.
Kors! det är sjelfva fan till backar
Här uti Stockholm!
Bunting.
För all del, sitt då ner!
Kanske min Herre
Första gången nu är här?
Pehrsén.
Ja, desto värre,
Det så just är!

2.

Bunting.
Att ni då hittat? ...
Pehrsén.
Ja lätt minsann det inte varit,
Ty jag har sprungit — —

Bunting.

Det tror jag!

Pehrsén.

Rundt om stan!
Ur hus och i hus — —

Bunting.

Men hvarför har ni inte farit,
Med åkardroska?

Pehrsén.

Nej det är dyrt som fan! . . .
Man måste spara!

Bunting (leende).

Åh, när man kan köpa hus! . . .

Pehrsén.

Hus? Gud bevara
Mig för ett hus! . . .

Bunting (afsides). Aha! jag förstår . . . han vill inte visa sig angelägen! . . . (högt) Som sagt är, det fägnar mig mycket att få göra min herres bekantskap! Hur var namnet nu igen? . . .

Pehrsén (afsides). Jag kan inte påminna mig att jag sett den der mannen! (högt) Pehrsén, galanterihandlare från Westervik! . . .

Bunting (afsides). Det är han! Nu ska' vi vara fiffiga! . . . (högt) Nå, hur finner min herre sig i hufvudstaden?

Pehrsén. Åhjo jag tackar! . . . här är bara litet krångligt med gatorna!

Bunting. Ja, det vill säga . . . stenläggningen är litet skral!

Pehrsén. Det var just inte den jag menade!

Bunting. Jaså, ni menar belysningen! . . . Åhja, den är rätt bra — — sommartiden när det är ljusa nätter! Om vintern är den också bra — åtminstone för gasbolaget! . . . Här utanför är just

en gaslykta, så jag har godt tillfälle att göra mina observationer!

Pehrsén. Det fägnar mig att höra! (afsides) Om jag ändå visste hur jag skulle kunna fråga honom — — (högt) Det är ett bra hus det här! Är min herre ägare till det!

Bunting. Ja visst är jag det . . .

Pehrsén. Och ert namn, om jag får fråga?

Bunting. Bunting, assessor i . . . har afsked med pension! (afsides) Det måste vara en lufver det der! . . . han är så satans försigtig!

Pehrsén. Och husnummern är ju?

Bunting. N:o 9 vid Barnhusträdgårdsgatan!

Pehrsén. Ja, det är mycket rigtigt! . . . Nå bor det mycket folk här i huset?

Bunting (afsides). Ändtligen! (högt) Ja min herre! det är verkligen ett prägtigt hus, det kan jag säga er!

Pehrsén. Gratulerar! . . .

Bunting. Det ger sina goda tio procent (fint) Nästan lika så bra, som att köpa skog . . . he he he!

Pehrsén (afsides) Hvad menar han? (högt) Jaså finns det skog till?

Bunting. Nej-nej min herre! det var inte så jag menade! . . . Men om ni nu vill dröja här ett litet ögonblick, så skall jag hämta ut handlingarne och hyreskontrakten, så kan ni få se hvilka som bo här!

Pehrsén. Åh min herre! det är alldeles för mycken godhet!

Bunting. Gud bevars! visst inte! Var god och dröj bara ett ögonblick! (afsides) Han ser något dum ut! . . . jag kan bestämdt begära femtiofem! (går till venster.)

Nionde Scenen.

Pehrsén (ensam). Der träffade jag då ändtligen på en hygglig karl! ... På Kungsholmen slog man igen porten midt för näsan på mig, sedan man sagt mig att mamselln hade flyttat för åtta dagar sedan! Det begriper jag inte, när jag frågade efter Handlanden Holmer! Och så mumlade den der gamla gubben något om "satans spring" och hvad det var, fast det var första gången i mitt lif, som jag var der! Ja-ja underliga ä' Stockholmsboarna, fast de ä' bra annars! (ser sig omkring) Här är rätt snyggt! Om det nu bara vore här i huset han bodde! jag har redan fått liktornar af de fördömda spetsiga gatstenarne! (stiger opp och går till fönstret) Der stå Calle och Janson ... den dumma Calle, han bara är hungrig! ... jag har redan fått bestå honom två frukostar sedan vi gingo ut! Jo, nog är det här roligt alltid! (ser utåt) Kors en så lång gata!

Tionde Scenen.

DEN FÖRRE. KAHL (i dörren till höger), sedan CLARA och HELENA, sist BUNTING (från venster).

Kahl (ämnar sig ut, men får se Pehrsén). För tusan hvad ser jag! (hviskande inåt rummet) Clara! Helena! här är han just! (Clara och Helena komma och titta i dörren, i detsamma vänder Pehrsén sig om och får se dem, blir förlägen och bockar sig tafatt, slutligen hämtar han sig och försöker att med lorgnetten för ögat betrakta dem med en utmanande min).

Pehrsén (för sig). Nu ska' man visa att det finns folk i Westervik också! (Flickorna börja på att skratta, han blir åter förlägen) Jag tror de skratta åt mig! ... En högst generad ställning det här!

Bunting (från venster, får se Helena i detsamma dörren slås igen, och säger afsides i det han betraktar

Pehrsén, som förlägen qvarstannat på samma plats). Min systerdotter ... hvad vill det säga ... och spekulanten derborta som ser så förlägen ut! ... Hm! det var kuriöst! (i det han går fram till Pehrsén och visar honom en bundt papper) Sesâ min herre! här ä' nu papperen! Var så god! ...

Pehrsén. Jag tackar! (ser hastigt igenom kontrakterna.)

Bunting (under tiden afsides). Jag börjar få mina underliga misstankar! ... Men det ska' vi snart se! Tänk om det vore den der sjökaptenen! Då gratulerar jag honom!

Pehrsén (med en suck, i det han lägger papperen på bordet) Han bor här inte! ...

Bunting. Nä hvad säger ni?

Pehrsén. Jag får tacka min herre så mycket för det ni haft besvär ... men nu får jag lof att ge mig af!

Bunting. Hvad för slag? Ämnar ni gå? ... Men huset då?

Pehrsén. Ja det står väl qvar i alla fall det!

Bunting. Det är klart, — men ni har ju kommit hit för att köpa det, ni!

Pehrsén (förvånad). Har jag?

Bunting. Ja visst fan har ni det! Är det inte er, som notarien Grahm skickat hit?

Pehrsén. Jag känner inte den karlen om jag stupa' på honom!

Bunting. Sesâ, nog nu med försigtighetsmått! Jag säljer huset för femtiofem tusen riksdaler, om det blir affär af nu genast! ... Låt oss genast gå och bese våningarne om ni behagar!

Pehrsén. Nej, men jag vill inte köpa något hus!

Bunting. Vill ni inte? Hvarför har ni då kommit hit?

Pehrsén. För att få reda på en person som jag letar efter!

Bunting. Aha! . . . (afsides) Det är bestämdt han! . . .

Pehrsén. Men som den person inte finns här, så — — mjuka tjenare, herr assessor! (ämnar gå.)

Bunting (håller honom qvar). Inte ur fläcken! Tror ni inte att jag vet hvem ni är?

Pehrsén. Det är väl en smal sak, när jag har sagt er det för en stund sen!

Bunting (förkrossande). Eländige förförare! . . .

Pehrsén. Ser jag ut som en förförare, jag?

Bunting (går honom helt nära). Hycklande sjökapten!

Pehrsén. Är ni galen herre!

Bunting. Nej, jag är flickans morbror!

Pehrsén. Och jag är galanterihandlare, till lif och själ!

Bunting. Ja, men kom inte med några galanterier i mitt hus. det råder jag er till! Jag säger er en gång för alla, att min systerdotter gifter sig med sin kusin, och att hon således rakar er näsa förbi! Förstår ni mig?

Pehrsén. Nej den som kan förstå det här — den ska' åtminstone inte vara från Westervik, inte! — Låt mig gå, herre!

Bunting. Nej! först skall ni konfronteras med min systerdotter, herr kapten!

Pehrsén. Jag är inte kapten!

Bunting. Jojo, min galanta herre, man har den äran att inte vara så dum som man ser ut! (ropar) Helena! kom genast ut! . . .

Helena. Straxt, morbror! . . .

Pehrsén (afsides). Hvad skall det här bli af?

(högt) Seså her assessor! ställ inte till någon skandal ... Låt mig gå härifrån!

Bunting. Nej, säger jag! Det sker inte! Det är för sent att falla till bönboken!

Elfte Scenen.

DE FÖRRE. HELENA.

Helena (från höger). Hvad önskar morbror?

Bunting. Känner du den der herrn? ... Svara!

Helena. Nej, jag har inte den äran!

Bunting (ond) Inte! ... (till Pehrsén) Herr sjökapten! känner ni händelsevis det här unga fruntimret! Hvasa? Hä?

Pehrsén. Nej inte det jag vet! ... (lorgnerar henne, afsides) Ganska vacker flicka! ... skulle önska jag kände henne!

Bunting. Väl speladt, mitt herrskap! Men ä' det inte fan så ledsamt att jag ändå har genomskådat hela saken? (till Helena) Tror du inte jag såg dig i dörren, när du stod och skickade ömma blickar åt din oförskämda älskare, din ömma sjökapten?

Helena. Hvad tänker morbror på ... jag har aldrig sett den herrn förr! ...

Bunting. Hvarför skulle han väl då kommit hit! ... Hvarför skulle han ha' inbillat mig att han ville köpa mitt hus?

Pehrsén. Har jag inbillat er? ... Nej det går för långt! ...

Bunting. Har ni inte? ... Ni kommer hit och ringer på ... ni frågar mig efter alla möjliga detaljer i fråga om mitt hus, ni vill se hyreskontrakterna, och när jag kommer med dem så står ni och gör miner åt min systerdotter! Men ni är

den der lättsinniga fogeln som kommit ifrån Ostindien!...

Pehrsén. Ostindien!... Assessorn måtte inte vara hemma i geografin, då han inte vet hvar Westervik ligger!

Bunting. Jag säger er att ni kommit ifrån Ostindien!

Pehrsén. Nej tvertom... från Småland! (afsides) Han gör mig också tokig! (högt) Efter ni inte tror mig, så vill jag då legitimera mig!...

Bunting. Det kan ni inte!

Pehrsén. Jo, det är just hvad jag kan!... (skyndar till fönstret och ropar utåt) Calle! Janson! kom opp!

Bunting (afsides, rädd). För fan! tänk om det är ett par matroser!... (högt och artigt) Min bästa herr kapten — —

Pehrsén (ond). Jag skall minsann visa er att —

Bunting. För all del, jag tror er! ... (sakta till Helena) Lugna honom du mitt barn ... säg honom att — —

Helena. Men bästa morbror, det är inte —

Bunting. Farligt menar du ... åh jag känner matroser, jag! ... (det ringer häftigt) Ack min Gud, der ä' de! ... (till Helena) Lugna honom bara ... och du må gerna ta' honom!

Pehrsén. Jag går att öppna, jag! ... (skyndar ut i fonden.)

Helena. Är det morbrors allvar att jag får min sjökapten?

Bunting. Ja! du vet att jag håller mitt löfte! Laga bara att han inte slår sönder något ... lugna honom för all del!

Helena (leende). Åhja, den här herrn tror jag mig kunna lugna!

Tolfte Scenen.

DE FÖRRE. PEHRSÉN. CALLE och JANSON (från fonden).

Pehrsén. Sesâ, herr assessor! Nu skall det bli roligt!

Bunting (rädd). Bästa herr kapten! . . . (vänder sig om och ser på de nykomne) Åh, de der se inte så farliga ut!

Pehrsén. Calle, hvem är jag?

Calle. Du ä' ju bror min, vet jag!

Pehrsén (barskt). Calle!

Calle (bugar sig förlägen). Ja, det vill säga, han ä' inte bror min i Stöckhölm inte, för si då ä' han handelsman Pehrsén ifrån Westervik!

Janson. Ja, det kan jag intyga, för han bor på vårt hotell!

Pehrsén. Der hör ni nu!

Bunting. Ja visst hör jag det . . . men i så fall herre, hvad tusan har ni här att göra?

Pehrsén. Det hade jag genast kunnat förklara er, om ni bara låtit mig få tala! Jag går omkring och söker min svärfar!

Helena (afsides). Det är således sannt? (närmar sig till dörren och ger ett tecken inåt.)

Bunting. Ja, men jag är inte er svärfar!

Pehrsén. Nej det vet jag mycket väl. Men ser ni, saken är den att han bor i huset numro 9 på en af trädgårdsgatorna, och som det finns sex sådana i Stockholm, så går jag ifrån den ena och till den andra för att få reda på honom!

Bunting (skrattande). Åh det är prägtigt!

Pehrsén (förargad). Så lagom prägtigt! På ena stället slår man igen porten om näsan på mig, och tror att jag söker en mamsell, på det andra vill man packa på mig ett hus och kallar mig

förförare och sjökapten! Det måtte fan ha' med Stockholm att göra!

Bunting. Men hvad heter då er svärfar!

Pehrsén. Han heter — —

Trettonde Scenen.

DE FÖRRE. KAHL (*från höger*).

Kahl (kommer hastigt in). Hörpå farbror; ett ord som hastigast!

Bunting. Hvad är det fråga om!...

Pehrsén (förvånad). Se der återigen den der herrn!... (lorgnerar) Hvad kan han göra här?... (till Bunting) Min svärfar heter — —

Bunting. Strax min herre! (afsides till Kahl) Hvad vill du?

Kahl. Är huset såldt?

Bunting. Gör du spektakel af mig?

Kahl. Nej visst inte! jag glömde säga nyss att jag vet en som vill ge femtiofem tusen för det!

Bunting (glad) Hederspascha! hvad säger du! Skaffa genast hit honom!

Kahl. Får jag Clara Holmer då?

Bunting. Kanalje!... vill du lura mig? Nå det är detsamma, skaffa mig af med huset till det priset, så får du gifta dig med flickan!

Kahl. Godt! Hör nu på hvad den der herrn vill!

Bunting (till Pehrsén). Nå hvad heter er svärfar?

Pehrsén. Han heter Holmer och är för detta handlande!

Bunting. Aha!

Kahl (sakta). Förstår farbror nu?

Pehrsén. Vet ni hvar han bor?

Bunting (sakta till Kahl). När kommer köparen hit?

Kahl. Om en timma . . .

Bunting. Och han är kontant?

Kahl. Kontant!

Bunting (högt till Pehrsén). Hvar han bor? . . Nej jag känner inte den karlen!

Pehrsén. Då är det att försöka på nytt igen! Mjuka tjenare mitt herrskap!

Bunting. Lycka till!

Pehrsén. Jag ber er ursäkta att jag gjort besvär, likasom jag skall söka ursäkta att ni kallat mig en förförare! (till Calle och Janson) Låt oss gå! . . . Seså, nu har den der åsnan somnat igen! (skakar Calle, som somnat på en en stol i fonden.)

Kahl (till Bunting). Och i eftermiddag går ju farbror med mig till Holmer, och friar för mig?

Bunting. Ja, om huset är såldt!

Helena (på hans andra sida). Och jag får min sjökapten?

Bunting. Skälmunge! . . . jag borde inte låta dig få honom . . . nånå vi få se!

Pehrsén (som ändtligen fått Calle vaken). Opp sjusofvare!

Calle. Ska' vi äta middag än?

Pehrsén. Nej! vi ska' gå till stora trädgårdsgatan! Mjuka tjenare mitt herrskap!

Bunting. Kahl. Helena (skrattande). Lycka till!

Pehrsén (afsides). Och så skratta de åt mig till på köpet! (högt, förargad) Tackar ödmjukast!

4

Sång.

Mel.: (*Fredmans Sång N:o 41*).

Nu ska' man ut på språng, igen, —
Fan ta' sådana gator;
:||: Och som skator :||:
Skratta dessa än!

Helena (skrattande).

Måtte ni rätt uppå er svärfar snart få!

Bunting (likaså).

Förr'n ni till Westervik åter skall gå!

Kahl (likaså).

Välja mellan dessa gator
Lär nog kosta på!

Pehrsén (repris).

Skratta ni gerna, det skall lyckas ändå!

Calle (afsides).

Ack den som kunde en smörgås sig få!

Pehrsén.

Mjuka tjenare mitt herrskap!
(till Calle och Janson)
Kom och låt oss gå!

(går med stolta steg och förolämpad uppsyn ut genom fonden, medan de andra skrattande se efter honom).

TREDJE AKTEN.

Ett kokett möbleradt rum hos fru Stollman. Dörrar i fonden och på sidorna. Till höger vid första kulissen ett bord, och på andra väggen en soffa. Till venster, emellan fonden och sidodörren, ett fönster, uti hvilket sitter en kanarifogel med bur. Allting ser putsadt och fint ut, som om det väntades främmande.

Första Scenen.

ANNA (*går och ser efter att allt är i ordning i rummet*).

Nu måtte det väl vara i ordning tills fruns främmande kommer! ... (sätter sig beqvämt i en stol). Herre Gud! hvad en sådan der fru har det bra, då en annan syndare får streta och arbeta både natt och dag! ... Här sitter hon nu och är enka efter en gammal knarrig kamrer som lemnade efter sig femti tusen riksdaler, och ett hus på Lilla trädgårdsgatan! Det duger det! — Och nu kan hon få en man på hvart finger om hon vill! — Jag deremot, stackare! jag får rigtigt krusa med min skräddargesäll för att han inte skall slå sig ut för någon annan, sedan vi varit bekanta i fyra år! — Ja, nog delas det bra orättvist här i verlden! ... (går och ser ut genom fönstret) Jag kan just undra om inte frun skall komma hem snart, jag? Klockan tre skulle ju den der herrn komma, och nu är hon redan tre qvart! — — Men hvem kommer der? Ah det är notarien ... stackars karl! han får väl inte mycket för de kol han bränner! (det ringer) Der är han! (går ut genom fonden, och lemnar dörrarne öppna).

Andra Scenen.

ANNA. GRAHM.

Anna (utanför). Var så god och stig in, lilla herr notarien!

Grahm (i det han kommer in). Tack! Är din fru hemma?

Anna (kommer in efter honom). Nej, hon har inte kommit ännu — — fast jag väntar henne i hvart ögonblick!

Grahm. Jaså! — Nå min kära Anna, hur stå mina aktier hos frun?

Anna. Åh det är som det kan! Nog har jag gjort allt mitt till för att berömma notarien, det kan jag försäkra, — men si, det hjelper inte!

Grahm. Åh hvem vet ändå? . . . Trägen vinner! fortsätt du bara och jag skall inte vara otacksam! (i det han trycker en sedel i hennes hand) Kom ihåg att om jag blir fruns lycklige make, så sätter jag opp verkstad åt din fästman!

Anna. Tack lilla goda herr notarie, jag skall göra mitt bästa, det lofvar jag! Men se det är en sak som är litet kinkigt med!

Grahm. Och det skulle vara?

Anna. Att notarien är fyrtio år!

Grahm. Än sedan? din fru är ju lika gammal, om jag inte misstar mig!

Anna. Just derför vill hon ha' en ung man, om hon skall gifta om sig! Det är merändels alltid fallet med gamla fruntimmer som ha' någonting!

Grahm. På det att de unge vindtbeutlarne skå' få förstöra deras penningar, ja! Den erfarenheten ha' många fått göra!

Anna. Jo-jo men! — Men jag skall uppriktigt säga notarien, jag tror att frun fått något på kornet!

Grahm (häftigt). Huru?

Anna (hemlighetsfullt). Jo, jag tror att frun väntar någon!

Grahm. Hvem då?

Anna. En ung man förmodligen! Hon har några dagar varit mycket underlig, sedan hon en qväll var ute på Djurgården, och hon talade om att hon der träffat en ung herre, som var resande, och som lär varit så söt, efter hvad hon påstod!

Grahm. För tusan! och han skall komma hit i dag?

Anna. Ja, jag tror det!

Grahm. Hur' dags?

Anna. Mellan tre och fyra! ...

Grahm (förargad). Aha min kära enka! man vill spela idyller ... men det måste hindras! (efter att hafva funderat en stund). Men jag skall komma hit vid samma tid ... jag skall störa det unga paret.

Anna (ängslig). Nej det går inte an!

Grahm. Jo säger jag! jag skall öfverraska dem.

Anna. Men notarien gör mig olycklig!

Grahm. Hon har gifvit mig så godt som äktenskapslöfte, när jag vann hennes process!

Anna. Men hon kör mig ur tjensten om hon får veta — —

Grahm. Det är detsamma! Jag kommer sedan tillbaka, och du låtsar glömma att stänga tamburdörren, så att jag kan komma in utan att hon hör mig!

Anna. Men — — —

Grahm. Inga men, ty kom bara ihåg, att får jag inte din fru, så får du heller inte din skräddare!

Anna. Och han får ingen verkstad! (sedan hon funderat litet) Jag ska' inte läsa tamburdörren!

Grahm. Jag räknar på det också! (afsides) Hon får inte undgå mig! Vid min ålder finns för en embetsman i lägre grader endast tvenne alternativer — en ålderdom af brist eller ett rikt parti — — hvem kan undra på att jag af två onda ting väljer det som bäst konvenerar aptiten! (går genom fonden).

Tredje Scenen.

ANNA (*ser efter honom*).

Det är en farlig karl den der notarien, och får frun honom, lär hon allt få betala alla de snäsor och sura miner jag fått uppbära på det halfår jag varit hos henne! Men det unnar jag henne gerna, för all hennes elakhet ibland! — Hm! jag kan just undra hvad det är för ett underdjur som hon fått tag uti, jag! Hon är då inte svår att dra' vid näsan, när det är fråga om en ung kurtisör — — — ser han bara litet bra ut så! . . . (det ringer) Ta' mig tjufven ska' man inte få se att det är han! . . . (skyndar ut i fonden).

Fjerde Scenen.

DE FÖRRE. FRU STOLLMAN.

Frun (utanför). Har någon sökt mig?

Anna. Ingen annan än notarien! han var nyss här!

Frun (i det hon kommer in, mycket kokett klädd i krinolin och en mycket liten hatt, som passar serdeles

tilla till hennes fyratio år och rödlätta ansigte; bör affektera att vara romanesk och känslig). Den tråkiga menniskan! ... Åh hvad jag är trött — — och hvad det blåser rysligt ute! ... jag höll på att aldrig komma öfver norrbro!

Anna. Var der så mycket folk?

Frun. Du är enfaldig! förstår du inte att klädningen hindrade mig! Jag kan inte neka till att huru vackra än krinolinerna ä', så ä' de ändå bra besvärliga!

Anna. Men då tycker jag att frun borde låta bli' dem!

Frun. För att se ut som en geting, kanhända? Nej jag tackar, när man har råd att följa med modet, så bör man också göra det! — Hur mycket är klockan?

Anna. Hon slog nyss tre!

Frun (afsides). Ändtligen! ... hvad mitt hjerta klappar! Den sköne okände skall komma — han skall se mig, och säkert skall jag förtjusa honom! (högt) Anna! tag opp en butelj Sherry ur källaren, och gå sedan midt öfver gatan och skaffa några apelsiner!

Anna. Ja frun! ... (afsides) Nu ska' tro att hon slår på stort!

Frun. Men goda ska' apelsinerna vara ... det är detsamma hvad de kosta!

Anna. Jaha! (afsides) Det der dras väl in på min qvällsvard i stället! (går genom fonden).

Femte Scenen.

FRUN (*ensam*).

Den välsignade notarien som aldrig slutar opp med sina visiter! Det är visserligen sannt att han som affärsman gjort mig många tjenster — men

skall jag derföre behöfva gifta mig med honom? Nej! jag tackar! — Så gerna kunde jag gifta mig med en sextioåring, som salig Stollman var! ... Jag är sjelf inte så gammal, jag är rik och oberoende — derför är det väl inte för mycket heller, att jag tar mig en man efter mitt sinne! (i det hon lägger af sin hatt, och ställer sig vid fönstret) Första gången jag gifte mig, var jag en fattig flicka på tjugo år — — nu är jag en rik enka på trettio — och skall jag nu gifta om mig så måste jag ha' ersättning för mitt tjugoåriga slafveri vid Stollmans sida!

Sång.

Melodie ur *Kärleksöryckan*.

1.

Finns väl värre lott än dragas
Med en gubbe, sjuk och tvär?
Lika sur när morgon dagas,
Som när ändtligt qväll det är!
Och som för hvar kappa gnäller
Grälar för hvarenda hatt,
Samt i spegeln jemnt sig ställer
För att lura på sin skatt!

2.

Nej! jag tar igen min skada
Med en ung och älskvärd man,
Ty de unga äro glada
Och man dem beherrska kan!
Börjar junkern på att skena
Öfver skacklorna kanske,
Så kan jag nog, vill jag mena,
Honom bot för sot snart ge!

3.

Men ibland, så plär jag tänka,
Må han rusta litet grand!
Hvad gör det? när man är enka
Får man blunda smått ibland!

Och om kassan ock får slängar
Tänker jag i sådant fall:
När jag har så mycket pengar —
Nog för oss det räcka skall!

Sjette Scenen.

DEN FÖRRA. ANNA (*inkommer brådskande från fonden, bärande apelsiner på ett kristallfat*).

Frun! frun!

Frun. Hvad är det? . . . Hvarför kommer du så der som ett urväder . . . du vet att jag är nerfsvag!

Anna. Jo det är en herre dernere som visst kommer hit!

Frun. Hvad säger du?

Anna. En elegant herre, som ser ut som en resande, och han har visst betjent med sig, och den ser mycket dum ut!

Frun. Kors i alla tider, det är bestämdt han! Jag måste genast skynda till min toalett . . . tag du emot honom så länge och kom sedan genast in och hjelp mig att ta' en annan klädning!

Anna (afsides). Och litet mera smink, ja! (högt) Ja frun! . . . (det ringer).

Frun. Var mycket artig, och kom genast efter! (afsides) Jag skall säkert lyckas att blifva förtjusande! (går skyndsamt till höger).

Anna. Jag är rigtigt nyfiken! (går ut i fonden för att öppna) Var så god och stig in, min herre!

Sjunde Scenen.

ANNA. PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén (trött och varm. Calle med rocken på armen, gäspande) Hå! minsann kostar inte det här

på! ... men detta är Gudskelof den fjerde! ... (till Anna) Hör på mitt vackra barn, bor här — —

Anna (afbryter nigande). Ja frun bor här, och kommer genast — — om herrn vill vara så god och sitta ner!

Calle (afsides). Nå det var då väl! (sätter sig på en stol i fonden).

Pehrsén. Frun? Men det är inte — — —

Anna. Jo bevars, nog är det hon som bor här, alltid! (något förtroligt) Och herrn kan vara lugn för att herrn är väntad! ... (niger och skyndar ut till höger, sägande afsides) Hm! inte var det der något så rart, tycker jag! ... Då är min skräddare lika bra! ...

Åttonde Scenen.

PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén. "Nog är det här hon bor" — — hvad vill det säga? Skulle min tillkommande svärfar kanske inte vara herre i sitt hus? Bor han här, så låter det illa, att man bara talar om frun ... måtte det bara inte bli' fallet med dottern också! ... Calle!

Calle (som somnat på sin stol, drömmande). Hör ni far — — det är stora stuten — — som råmar!

Pehrsén (stiger opp och betraktar honom). Stackars gosse! han sofver — och tror att han är hemma hos far och mor! — Nå ja, han kan få sofva, så slipper jag åtminstone den stund höra att han är hungrig! ... (går nedåt scenen) Det var en treflig dag, det här! Jag har redan nött ut ett par halfsulor på affären — — men så har jag också skaffat mig erfarenhet! Nyss till exempel, när jag kom till Stora trädgårdsgatan, så kom en kräfstinn betjent och öppnade porten, och slog

strax igen den för mig sedan han ropat: "herr grefven är inte hemma!" — Det har icke fan sökt någon grefve och inte jag — — jag söker min svärfar — skrek jag, men det var detsamma som att tala åt väggen! Och hvad har jag inte sett allt för rara saker på den här dagen!

Sång.

Mel.: *Fredmans Sång N:o 8.*

1.

Jag har sett pumpen på Brunkebergstorg
Som står der midt för hotellet,
Och tycker liksom af blygsel och sorg
Rakt vilja sjunka på stället!
Sjunka den skulle, så är också tron,
Om den ej räddes — en viss kommission! ...
Jag har sett pumpen — — etc. etc.

2.

Sen har jag skådat ett ståtligt hotell
Med »table-d'hôte» uppå taket!
Värden har nemligen varit så snäll
Att han ställt dit hela baket.
Och nu få sparfvarne gratis sin mat
Utur de grannaste — bakelsefat!
Sen har jag skådat — — etc. etc.

3.

Men se, det bästa jag såg dock till slut,
Och det var skorsten på kyrkan!
Visst kände jag till dess rykte förut,
Men ej så värdig min dyrkan.
Trodde jag dock att dess form skulle bli —
Vi ha' ju maken på ett bränneri! —
Ja, se det bästa — — etc. etc.

Och detta är också det enda som tröstat mig under min upptäcktsresa, ty det glömmer jag aldrig!

Nionde Scenen.

DE FÖRRE. ANNA, *sedan* FRUN.

Anna (från höger). Nu kommer frun genast! (afsides) Min själ har inte betjenten somnat! Nå det var lustigt! (går genom fonden).

Pehrsén. Frun? ... Den som nu visste om hon verkligen vore min tillkommande svärmor!.. Jag har visserligen frågat i huset om de bo här men här i Stockholm vét man ju inte en trapp upp hvem som bor i andra våningen! Nej d är det bättre i Westervik — der känner man hvar enda katt i hela staden — och nyser man vid en tullen, så ropas det gud hjelp vid den andra!

Frun (från höger, i stor toalett med en »ryslig krinolin). Min herre! ... (afsides) Ah, det är int han! ...

Pehrsén (med krämarartighet). Mjukaste tjenar min fru! (afsides) För tusan! det är ju krinolin menniskan som jag mötte när jag kom ifrån ån båten! ... (högt, något brydd) Hm! ... hon! .. det är ovanligt varmt i dag! ...

Frun (afsides). Han ser rätt städad ut .. hvad kan han vilja! ... (högt) Ahja, men jag tr att det blåser litet!

Pehrsén. Ja ... det är visst nordost, tr jag — — men vi ska' hoppas att det blir lugna i morgon! (afsides) Seså der ja! nu är konvers tionen i gång!

Frun (afsides). Han ser förlägen ut! ... O han skulle vara skickad af den andre! .. Ja! är det! (högt, i det hon ger honom tecken att sit ner) Min herre har något att säga mig, förmod jag?

Pehrsén, Ja, det är inte så utan ... Ser min fru, jag är resande från Vestervik!

Frun. Ah! en liten treflig stad! ...

Pehrsén. Åhja, ganska gentil och framåtskridande! Jag är galanterihandlare!

Frun (artigt). Jag hör det, min herre!

Pehrsén (afsides). Hör hon? Hvad vill det säga! (högt) Mitt namn är Alexander Pehrsén, och jag kom hit i morse! Jag hade det nöjet att se er min fru på en trottoar!

Frun. Åh min herre! (afsides) Han är rätt artig! (högt) På trottoarerna ser man så många!

Pehrsén. Min fru ... jag såg endast er — ni upptog helt och hållet — — min synkrets! .. Jag har kommit hit till Stockholm i en vigtig sak, och jag vet inte om jag går rätt!

Frun. Förklara er!

Pehrsén. Det är så, ser ni, att jag ämnar gifta mig! ...

Frun (afsides). Aha! ...

Pehrsén. Och jag är just nu ute och letar efter min utvalda! Skulle ni inte, min älskvärda fru, kunna gifva mig några upplysningar?

Frun (förlägen). Min herre! ... Hur' kan ni begära — —

Pehrsén. Jag vet visserligen att det kan synas oförskämdt, men tänk er bara min belägenhet! Sedan jag hade det nöjet att möta er, så har jag varit på inte mindre än fyra gator, och råkat ut för de mest besynnerliga äfventyr — — blifvit kallad sjökapten och förförare — — gått mig trött — —

Frun (afsides). Stackars unge man! Och allt detta för min skuld!

Pehrsén. Ni ser der min betjent ... han sofver! Han har inte som jag, ett längtande hjerta som uppehåller honom — —

Frun. Min herre, det gör mig i sanning ondt om er, och om jag på något sätt kan vara er till nytta, så räkna på mig!

Pehrsén. Ack det kan ni visst, det! . . . Jag skyndar att för er omtala mitt bekymmer, att af er begära — —

Frun (koketterande i det hon afbryter honom). Jag förbjuder er att nu tala om den saken! Först måste ni hålla till godo med några förfriskningar, och sedan kunna vi afgöra de vigtigare sakerna! . . . (ringer.)

Pehrsén (afsides). Ändtligen råkar man då på en menniskovän! . . .

Anna (inkommer). Hvad befaller frun? . . .

Frun. Servera oss litet vin och apelsiner — och drag sedan försorg om att herrns betjent ute i köket får något att muntra sig med!

Anna. Genast frun! (försöker att väcka Calle) Vakna då! . . . (sedan hon förgäfves ruskat honom) Han är död, tror jag! . . .

Frun (med ett rop). Död!

Pehrsén. Var lugn min nådiga! jag förstår konsten att väcka honom från de döda! (går till Calle och ropar honom i örat) Calle! Vakna, det är fråga om mat!

Calle (rusar opp). Jaha! . . . jag är så hungrig, så! . . .

Pehrsén. Jag visste väl jag, att det skulle hjelpa!

Anna (som under tiden tagit in vinet och apelsinerna, dem hon satt på bordet). Nu är det i ordning, frun! . . .

Frun. Det är bra! låt nu betjenten gå med dig!

Pehrsén. Ni är allt för god, min fru! . . .

Anna (till Calle). Kom nu, så få vi se hvad man kan hitta på! . . .

Calle. Ja-a! . . . (afsides) Herre Gud, hvad jag är hungrig! . . .

Anna (i det hon går, afsides). Nu ska' jag ställa tamburdörren på glänt! (går med Calle genom fonden).

Tionde Scenen.

FRUN. PEHRSÉN.

Frun (slår i glasen och delar sönder apelsinerna). Det skall strax vara i ordning min herre!... Jag serverar helst sjelf — — vi kunna då vara mera ostörda!

Pehrsén. Ni har fullkomligt rätt i den saken, min fru!... Också skall det smaka mig dubbelt bättre, då jag af er hand — — (afsides) Det går bra att vara artig, märker jag!... (högt) af er hand får emottaga — —

Frun. Åh, ni är alltför artig! Var så god, min herre!...

Pehrsén (går till bordet). Mjukaste tjenare!.. tillåt att jag får klinga med er!... (klingar och dricker) Seså der ja! den spiken drog — — (hastigt förlägen) ja, det vill säga, jag menar att det är ett utmärkt vin!... (afsides) här får man lof att vara bildad!

Frun. Det fägnar mig att det smakar er! En bit apelsin, om jag får be!

Pehrsén. Jag tackar!... Det är en utmärkt god frukt!...

Frun. Ja, jag tycker rysligt mycket om den! (sätter sig) Och låt oss nu tala om er angelägenhet! Ni ämnar således gifta er?

Pehrsén. Ja, jag kan inte neka till att det är min mening! Se, jag skall säga, ungkarlslifvet behagar mig inte, hur' det än är så är det litet enformigt, och menniskan är inte skapad att vara allena!

Frun (suckande). Ack nej!...

Pehrsén. Min handel dernere i Westervik går rätt bra, jag har skrapat ihop en liten summa — — har några aktier i ångbåtsbolaget, och rår om en sextiofjerdedel uti en brigg som håller på att byggas på stora varfvet dernere — — dessutom köpte jag i fjol gården der jag har min butik, och fast den bara är brandförsäkrad till sextusen riksdaler, så — — men jag ber om ursäkt!... inte kunna dessa detaljer intressera er!

Frun. Jo visst! fortfar min herre!... Sextusen riksdaler, sade ni?

Pehrsén. Ja, det är inte mycket — — men till nästa år ska' jag reparera opp huset, och skaffa mig högre försäkring, men ni förstår väl — inte är det der roligt när man är ensam; ack nej! hvem har man då att arbeta för!

Frun (suckar). Ack nej! ingen!

Pehrsén (likaså). Inte en katt en gång! (afsides) Måtte vara ett mycket känslofullt fruntimmer!... (högt) Får jag deremot en liten snäll och söt gumma, så blir det mig ett nöje och en skyldighet att streta af hjertans grund! Och jag är redan med i några kommunalbestyr — — jag går med brandsyn hvarje sommar, jag är med i årets taxeringskommité — — vid nästa riksdag bör det inte vara omöjligt för mig att bli riksdagsman!..

Frun. Riksdagsman!...

Pehrsén (öfverlägset). Ja om fosterlandet behöfver mig, så inte skall jag krångla! Men som sagt var, allt det der har bara ett halft behag, när man inte har en liten hälft, som gör lifvet behagligt!

Frun. Det är alldeles mina åsigter!... Ty ser ni min herre, när man är enka!...

Pehrsén. Ah! ni är enka? (afsides) Jag har således åter gått galet!

Frun (med låtsad rörelse). Ack ja, efter en engel till man ... en utomordentlig menniska!

Pehrsén. Herre Gud! jag beklagar er verkligen! . . . (flyttar sig närmare) Det måtte vara bra hårdt vid edra år, att vara så der ensam!

Frun (koketterande). Hur gammal anser ni mig vara då? Låt höra!

Pehrsén (fixerar henne). Ja . . . jag vet inte hvad jag skall ta' till . . . så der omkring fyrtiotalet!

Frun (förolämpad). Hvad behagas? . . . Jag är nyss fyllda trettio!

Pehrsén (afsides). Aj för tusan! . . . (högt) Det var skada det! . . . Ty i mina ögon är qvinnan alltid behagligast vid fyrtio års ålder, — — men det hör egentligen inte hit, ty nu skulle jag fråga er — —

Frun. Min herre! man frågar inte så der burdus om en sådan sak!

Pehrsén (afsides, förvånad). Hvad menar hon?

Frun. Dessutom har jag redan mer än tillräckligt förstått er!

Pehrsén. Jaså! . . . Mjuka tjenare (afsides) Det är då mer än jag kan säga!

Frun. Som jag nyss sade er, jag är enka och ägarinna af femtiotusen riksdaler och det här huset!

Pehrsén. Gratulerar! . . . ett vackert hus!

Frun (med stolthet). Ja och brandförsäkradt för tretti tusen riksdaler.

Pehrsén (afsides). Jo, det är litet annat än mitt det! Men jag förstår inte — —

Frun. Ni inser väl att det således inte kunnat fattas mig anbud från många håll — men man måste se sig noga före — man måste vara försigtig! . . .

Pehrsén. Ja visst! . . . det är som när jag köper en vara — jag kalkylerar först mycket noga —

Frun. Så har jag också gjort! . . . Och ehuru ni på ett högst eget sätt gjort ert inträde hos mig, så kan jag inte neka till att jag intresserar mig för er — — att jag skulle vara böjd att hjelpa er uti edra efterforskningar!

Pehrsén. Åh min fru! . . .

Frun. Ni har sjelf sagt att det är inte godt att vara allena! . . . Ingen inser det bättre än jag, och jag lofvar att jag skall föra er till er utvalda!

Pehrsén (glad). Skulle ni verkligen vilja vara så utmärkt gentil? Tackar allra ödmjukast! (afsides) Det var en märkvärdigt hygglig menniska!

Frun (afsides). Han är rätt egen! . . . men jag tycker om det ovanliga! (högt i det hon räcker honom sin hand) Lita på mig!

Pehrsén (förtjust, i det han kysser handen) Min fru! ni är till den grad älskvärd! (afsides) Det är synd att krinolinen ska' ta' emot — annars skulle jag minnsann omfamna henne! . . .

Elfte Scenen.

DE FÖRRE. GRAHM (*från fonden*).

Grahm (som åsett handkyssningen, säger ironiskt). Ursäkta mitt herrskap, i fall jag stör!

Frun (afsides). Ack min Gud, den der odrägliga menniskan!

Pehrsén (förvånad i det han stiger opp). Hvem kan den der herrn vara?

Grahm. Jag ser mycket väl att jag kommer olägligt, men på det att tête-à-têten måtte få fortfara, vill jag genast aflägsna mig!

Frun (brydd). Herr notarie! . . . (afsides) Hvilken fatal händelse!

Grahm. Ja, jag aflägsnar mig på ögonblicket!

Pehrsén (artigt). Mjuka tjenare! behöfs inte, jag väntar bara på en liten adress utaf frun här, så skall jag genast gå ... jag har brådtom att komma till min fästmö!

Frun (med ett rop). Er fästmö!

Grahm. Hvad vill det här säga?

Pehrsén. Ja visst! ni har ju lofvat att säga mig hvar hon bor! ... Min gamle vän Holmers dotter som jag skall förlofva mig med!

Frun (afsides). Åh! jag är afskyvärdt bedragen! (högt, med möda undertryckt raseri) Ni ... ni är förlofvad?

Pehrsén. Ja, åtminstone nära på! ... Men hvad fattas er?

Frun. Gå eländige bedragare! Hvad ville ni då här?

Pehrsén. Eländige bedragare! ... (närmar sig henne) Hörpå, min värdaste enkefru!

Frun. Kom mig inte nära!

Pehrsén. Nej – – nej Gud bevars! (med en blick på klädningen) Det kan jag i alla fall inte, om jag också ville! ... Ni är isolerad!

Frun. Ah, jag tror jag dånar! (faller ner i en stol).

Grahm (halfhögt). Aha! nu börjar jag på att begripa! ...

Pehrsén (går till honom). Nå, efter som ni begriper, så kanske ni ville ha' den godheten att förklara för mig — — —

Grahm (i det han närmar sig frun). Gå för tusan, herre! jag känner er inte!

Pehrsén. Nå, det der begriper man åtminstone!

Grahm (i det han lutar sig ner till fru Stollman). Min älskvärda väninna! ... återkom till er sjelf! jag skall beskydda er!

Frun. Ah, det är afskyvärdt! ...

Grahm. Han har kanske förolämpat er?

Frun. På det grymmaste sätt!

Pehrsén. Jag? . . . jag har inte sagt ett ord en gång!

Grahm. Tyst herre! . . . (till frun) Der ser ni nu faran af att vara ensam! Och likväl kunde ni i mig äga en vän, en ständig beskyddare — — (sakta) jag som älskar er så högt!

Frun (med matt röst, i det hon stiger opp). Kanske har ni rätt! befria mig ifrån den der afskyvärda menniskan — — och — och — jag skall inte vara otacksam! . . . (räcker honom sin hand).

Grahm (kysser den). Förtjuserska! . . . jag skall göra allt hvad ni vill! . . .

Frun. Och nu måste jag gå in på en stund, för att hämta mig från min alteration!

Grahm (följer henne till dörren). Gör det! jag kommer sedan till er, bara jag först expedierat denne oförskämde!

Frun (i det hon går). Ack hvilket nedrigt gyckel med en qvinnas heligaste känslor! . . . (går till höger).

Tolfte Scenen.

PEHRSÉN. GRAHM.

Pehrsén (för sig). Den som ändå väl vore härifrån! . . .

Grahm (vänder sig om och säger med hotande röst). Och nu herre! nu kommer turen till er!

Pehrsén (rädd). Kom inte hit! . . . (drar en stol framför sig). Jag befäster mig så godt jag kan! . . .

Grahm (nära dörren, ännu mera hotande). Jag skall lära er jag, eländige förförare!

Pehrsén (som förut). Förförare? . . . (afsides) Han med? . . . det tycks vara en allmän öfverens-

kommelse! (högt, då Grahm närmar sig) Tänk på hvad ni gör, herre! ... jag är borgare i Westervik, och det är väl inte något brott att söka sin fästmö!

Grahm (skrattande i det han skakar hans hand). Ni har gjort mig en prägtig tjenst! Räkna på min tacksamhet!

Pehrsén (förbluffad). Hvasa? ...

Grahm. Tillåt mig att omfamna er!

Pehrsén (generad). Mjuka tjenare! (afsides) Och nyss ville han slå ihjäl mig! ... Underligt folk i Stockholm! (högt) Men jag förstår inte — —

Grahm. Åh, nog förstår ni det, alltid! ... Frun här har aldrig kunnat besluta sig att ta' mig till man, nu har hon gjort det, och det är er jag har att tacka derför! — Kan jag på något sätt vara er till tjenst?

Pehrsén. Ja det kan ni visst! Säg mig hvar min svärfar bor!

Grahm. Det blir litet svårt, — så vida inte ni först säger mig hans namn? ..

Pehrsén. Ack det är sannt! jag är alldeles vimmelkantig! Han heter Holmer och är f. d. handlande.

Grahm. Honom känner jag mycket väl! ... Han bor på söder, på Stadsträdgårdsgatan!

Pehrsén. Finns det mer än en sådan på Söder? ...

Grahm. Nej, inte mig veterligt?

Pehrséen. Gudskelof! ... Hvarför träffade jag inte er i morse, allt mitt spring hade då varit öfverflödigt!

Grahm. Ja, men jag hade inte fått mina femti — — vill jag säga, min älskvärda hustru!

Pehrsén. Gratulerar! Ni är ändå så godt som ungkarl, fastän ni gifter er!

Grahm. Hurså?

Pehrsén. Jo, tack vare krinolinen, så ä' ni åtminstone för evigt åtskiljda om dagarne! — — Men nu måste jag gå! ... (ropar) Calle!

Grahm. Hörpå min herre, den ena tjensten mot den andra! Vill ni bli måg åt Holmer, så måste ni skynda er!

Pehrsén. Hvarför det? ... Tänker han göra cession?

Grahm. Nej, men ni har en rival!

Pehrsén. Åh fan! ...

Grahm. En farlig rival! ...

Pehrsén (ängslig). Kors för tusan! ... Och det säger ni mig inte förut? (efter ett ögonblicks tankfullhet, säger han med stolt öfvertygelse) Farlig rival? ... Det vill jag se, när jag väl kommer dit! (ropar) Calle! ... det är min betjent som är dernere i köket och får sig litet mat! ... Calle! ... han måtte väl inte ha' somnat igen!

Trettonde Scenen.

DE FÖRRE. CALLE. ANNA.

Calle (litet munter, sneglar på Anna). Hvad är det frågan om?

Pehrsén. Kom nu, vi ska' ge oss af till söder!

Calle. Nehej! jag stannar hellre här, jag! För si lilla jumfrua här ä' så rar, så! ...

Pehrsén. Hvad säger du, slyngel! kom genast med, eller skall jag visa dig att — — —

Calle. Nej hör nu, bror Anders — — jag stannar allt qvar, och blir fästeman te' jumfrua här — — si de ha' vi gjort opp derute — — och ja' ha' druckit pörtervin och jag ä' så glad, så jag är rigtigt munter te' humöret! Ha-ha-ha, bror Anders, du får allt maka dig af ensam te' söder!

Pehrsén (ond). Dumhufvud! ... (till Grahm) Pojken är drucken, han vet inte hvad han säger! Är jag din bror, lymmel?

Calle, Ja visst ä' du det, fast du inte vill skällas för'et, me'n vi ä' i Stöckhölm — —

Pehrsén (tar honom i kragen, och skakar honom). Tyst säger jag, och kom genast! ...

Calle. Ja, men jag vill gifta mig — —

Pehrsén. Med käppen ja, om inte du är tyst!

Calle (gråtande). Hi-hi-hi! Hvad sulle ja' i Stockholm te göra! ...

Grahm. Farväl, min herre! ... Nu går jag in till min fästmö!

Anna. Fästmö? ... (afsides) Jag blir skräddarfru! ...

Pehrsén (håller Calle fortfarande i kragen). Mjuka tjenare! ...

Sång.

Mel.: *Fredmans Epistel N:o 44.*

Nu går jag till söder
För att få mitt hjertas vän,
Denna tanke föder
Fröjd hos mig igen!

Calle (söker komma lös).

Ajös, lilla Anna!
Jag ska' komma hit igen,
Och då ska' jag stanna
Hos 'na som en vän!

Pehrsén.

Vill du genast hålla mund?

Calle.

Jag handteras som en hund!

Pehrsén (till Grahm).

Mjuka tjenare, min herre!

Calle.

Värre
Såg jag allri' — —

Pehrsén.

Kom på stund! ...

Grahm (till Pehrsén).

Lycka till på söder!

Anna (till Calle).

Jag hafver en hjertans vän! ...

Pehrsén (till Grahm).

Till-sammman.
Ja, den tanken föder
Fröjd hos mig igen!

Calle (till Anna).

Blir jag inte döder
Kommer jag igen!

(Pehrsén drar Calle med sig ut genom fonden. Grahm går till höger, och Anna följer skrattande Pehrsén och Calle).

FJERDE AKTEN.

Ett enkelt och trefligt rum hos Holmer.

Första Scenen.

HOLMER. AMELIE.

Amelie (sitter vid bordet, med ett handarbete). Nå det här är ju trefligt, inte sannt?

Holmer (går förargad fram och tillbaka). Ja, sannerligen jag kan begripa hvad karlen gör! . . . det är alldeles oförklarligt!

Amelie. Det är också inte mer än rätt åt dig, när du kan ha en så besynnerlig idé som att gifta bort flickan med en liten handlande nere i Westervik!

Holmer. Tala du med litet mera aktning om en liten handlande! Jag har sjelf varit en sådan, och ändå går det ingen nöd på mig, sedan jag nu dragit mig ifrån affärerna för att lefva på mina räntor!

Amelie. Ja du, det var en annan sak med dig! Du var med i den gamla goda tiden!

Holmer. Ah prat! den gamla goda tiden var inte bättre än den nuvarande! Är man bara om sig, så går det nog, och det i alla tider!

Amelie. Men då Clara inte vill gifta sig med din välsignade smålänning!

Holmer. Hon måste! Fan nu! skall jag inte ha' rättighet att ge' min dotter åt hvem jag behagar? Det vore underligt! — Men i alla fall begriper jag inte hvarför karlen dröjer så fördömt!

Amelie. Ja, och narrar en stackars husmor att vänta med middagen ända till klockan half fyra, så att vi slutligen måste äta den sjelfva både kall och torr! Det säger jag dig, Holmer, att en sådan måg vill jag inte ha'! Spenaten blef ju rakt förstörd!

Holmer (otålig). Nå kära Amelie, spenaten —

Amelie. Det är ingenting, tycker du . . . men jag vet hvad den kostar, jag! . . . Och dessutom när du vet att vår dotter tycker om kunglig sekretern, så är det bra grymt att inte låta henne få honom!

Holmer. För att få föda hela hushållet i en framtid, ja! . . . Jag tackar så mycket! Fattiga

embetsmän har jag ingen smak för, de se oss handlande öfver axeln, och ändå ta' de allting på kredit hos oss! — Dessutom är *den här* kunglig sekterns farbror en gammal gnater, som inte ger honom något efter sig, och inte vill att han skall gifta sig med Clara!

Amelie. Hur vet du det?

Holmer. Det har han sjelf sagt mig, den gamla lufvern!

Amelie. Men om han nu skulle ändra tankar?

Holmer. Så ämnar jag inte göra det! — Seså min gumma lilla, var nu förnuftig! Pehrsén är en driftig och ordentlig karl, — han kan med tiden bli konsul dernere, och kanske kommerseråd också, om det kniper! Ja ja! man kan inte veta hvar haren har sin gång!

Amelie. Men om flickan blir olycklig?

Holmer. Låt det bli mitt fel!

Amelie. Eller om den der Pehrsén, eller hvad han heter, inte vill ha' henne?

Holmer. Hvasa? . . . Inte vill ha' rika Holmers dotter? Det ska' du se . . . jag kunde få henne gift med hvilken baron jag vill — men se jag vill det inte! Hon ska' bli' gift med en handlande, för se det är ändå det bästa ståndet af alla — — det är inte något annat som duger egentligen! . . .

Amelie. Men tänk om det blir dåliga konjunkturer!

Holmer (öfverlägset). Det der förstår du inte, Amelie lilla! Det kan inte bli dåliga konjunkturer, det vill jag slå vad om! Vårt land är i den mest lyckliga och blomstrande ställning — det har finansministern sagt, och han bör väl ha' reda på't, han?

Andra Scenen.

DE FÖRRE. CLARA.

Clara. Jag kom för att fråga mamma om det är värdt att vänta med kaffet längre nu?

Amelie. Ja kära barn, jag vet inte!... Hvad säger pappa?

Holmer. Åhja ännu kan man dröja en stund! Din fästman kommer väl snart, kära barn!

Clara (bedröfvad). Min fästman?

Holmer. Ja, inte behöfver du se så gudsnådlig ut för det! Du vet hvad jag har sagt!

Clara. Men jag känner ju honom inte!

Holmer. Prat! jag känner honom — genom hans bref! En ung, vacker och älskvärd karl — ungefär vid min längd, och elegant sen —

Amelie. Hur i Herrans namn kan du veta det utaf hans bref?

Holmer. Genom hans stil, kära du! "Stilen är mannen" — säger . . . säger . . . ja! fan vet hvem som säger det, men sannt är det! Och att han är lång, det dömmer jag efter hans långa bokstäfver! — (ser på klockan) Klockan är slagen fem, — det var tusan hvad han dröjer! Jag går in till mig på en stund, säg mig till du Clara, om det kommer någon!

Clara. Ja bästa pappa, men — —

Holmer. Seså barn, var nu inte dum!... Du ska' bli grosshandlarfru i Westervik! Det är väl bättre än att bli kunglig sekterska i Stockholm, och lefva af solsken och vackert väder!... Handeln är det förnämsta af allt, det är min tanka! (går till höger.)

Tredje Scenen.

AMELIE. CLARA.

Amelie. Seså, trösta dig nu kära barn! det kan ju hända att han inte kommer!

Clara (lutar sig intill modren). Ack om det vore så väl ... men han är redan här!

Amelie. Här! Hvad säger du?

Clara. Jag såg honom i förmiddags hos Helenas morbror!

Amelie. Hos assessorn? Hvad i all verlden ville han der?

Clara. Han letade efter vår adress! Du kan inte tro mamma, så narraktig och småstadssprättig han var?

Amelie. Nå, fick han inte veta vår adress af assessorn?

Clara. Nej! Och hvad som är ännu mera! Assessorn kommer hit i eftermiddag och friar för Kahl hos pappa!

Amelie (glad, i det hon stiger opp). Nå, Gud vare lof för det! Ty det säger jag, jag kan inte tänka mig min snälla Clara som hustru åt en Westerviks-sprätt!

Clara. Bästa mamma, om jag bara kunde älska honom, så skulle han gerna få bo i Haparanda! — Men tänk om pappa säger nej!

Amelie. Åh det tror jag inte! ... Det skall nog smickra honom att assessorn kommer sjelf och ber honom om att ta' hans brorson till måg! Och vill han inte med godo ge' med sig, så skall jag minsann läsa lagen för honom i qväll — — det lofvar jag!

Clara. Törs du det, mamma?

Amelie. Törs? Åh! större hjeltar än din far ha' krupit till korset för en qvinnotunga! Jag är väl annars fredlig nog, men när det gäller din lycka, kära barn — då kan också jag servera moralkakor! Seså, var lugn du, allt skall gå bra!

Clara. Men om Pehrsén kommer förr än assessorn?

Amelie. Ja det är sannt! ... Men det gör han inte! Han lär väl inte få så godt att hitta hit! — Och skulle han också komma, så måste han undan, om jag än skall gömma honom i källaren!

Clara (omfamnar henne). Bästa mamma! ... hvad du är god!

Amelie. Seså kära barn! ... det är inte värdt att triumfera förrän segern är vunnen!

Fjerde Scenen.

DE FÖRRE. BUNTING. HELENA. KAHL (*från fonden*).

Bunting. Mjukaste tjenare, min värda fru Holmer!

Amelie. Hjertligt välkommen, herr assessor! Och äfven ni mitt unga herrskap! ... Det fägnar mig mycket att se er alla här!

Bunting. He-he-he! ... Äran är på vår sida! (sakta till Kahl) Nå fram nu och pussa mamma på hand ... och prata med flickan — — sådan kallsinnig best!

Kahl (afsides). Genast fabror!

Amelie. Nå, hur mår lilla Helena? Det var ju en hel evighet sedan du var hos oss!

Helena. Har tant verkligen saknat mig?

Amelie. Ja visst har jag det, kära barn!

Kahl (som helsat på frun och talat med Clara). Än jag, bästa fru Holmer — — vågar jag tro att äfven jag varit ihågkommen?

Amelie (muntert). Det blir väl bäst att fråga Clara om den saken!

Bunting. Hur mår min värda vän, herr Holmer? Frisk och rask, hoppas jag? (vid en jakande geste af frun) Fägnar mig! ... Så min bästa fru Holmer, det är ett elände med de här unga menniskorna, de gå och förälska sig så fort ...

hinna! Och jag, som en beskedlig gammal onkel, jag har inte annat att göra än att säga ja! ...

Amelie. Nå ja, det är kanske också det bästa!

Bunting. Helena, den elaka flickan, har gått och blifvit kär i en sjökapten — — ja! hon får ta' honom, naturligtvis, ty inte har jag hjerta att lägga några hinder i vägen för dem! ... Och hvad min brorson beträffar — — Hm! (afsides till frun i det han pekar på Kahl och Clara som lifligt samtala) Jag tror det der vore ett par som inte skulle skämmas för sig, eller hvad säger ni sjelf, min värdaste?

Amelie. Kanske kan herr assessorn ha' rätt!

Bunting. Nåväl, om er man ger sitt bifall ... har jag ert?

Amelie (räcker honom handen). Af allt mitt hjerta!

Bunting. Skönt! låt mig nu få tala med min värda vän, herr Holmer!

Amelie. På ögonblicket! ... (till de unga) Gå ni in till Clara så länge, och prata ... herrarne ha' något att afgöra härute!

Kahl. Gerna! ...

Bunting. Det tror jag rasande väl, god' junker! Gå nu, jag tänker tiden blir dig inte för lång, eller hur, lilla Clara?

Clara (brydd). Herr assessor! ... (till modren, sakta) Söta mamma, laga bara att pappa säger ja!

Amelie. Jag skall försöka! (de unga gå till venster) Seså, herr assessor! Var nu god och sitt, jag skall genast säga till min man! (hon går till venster).

Femte Scenen.

BUNTING (*sätter sig*).

Jag begriper inte hur' det är, men ända sedan jag fick huset såldt för femtiofemtusen riks-

daler, så har jag känut en rigtigt faderlig ömhet för min kära brorson! ... Jag begriper sannerligen inte sjelf hur jag någonsin kunnat vara så grym att neka de båda barnen älska hvarandra, men så der är det! ... Man inser inte alltid det bästa! — — Lyckligtvis kom den der affär'n och öppnade ögonen på mig — — och jag skall nu inte, som så mången annan gammal ungkarl, behöfva gifta mig med min hushållerska, för att slippa vara ensam på gamla dagar! ... (det bultar på fonddörren) Hvad nu? Jag tyckte att det bultade? ... Efter jag är ensam så... (det bultar ånyo) Stig in!

Sjette Scenen.

DEN FÖRRE. PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén (stannar vid dörren). Mjukaste tjenare! Bor ... (känner igen Bunting) Hvad ser jag!

Bunting (afsides). Han! för tusan! jemnt en halftimma för tidigt!

Pehrsén (kommer fram). Ah, det är ni herr assessor!

Bunting. Jaha, men hvad vill ni här, min vandrande riddare?

Pehrsén (afsides). Jaså, nu är jag inte sjökapten längre! (högt) Jag är här för att träffa min svärfar!

Bunting. Er svärfar? Han bor inte här ... här bor en af mina ungdomsvänner, som jag kommit för att helsa på!

Pehrsén (förtviflad). Bor han inte här? En af mina nya vänner sa' likväl — — nej Calle, det här går för långt!

Calle (sätter sig). Ja, jag går inte längre!...

Bunting (afsides). Till hvad pris som helst,

så måste de bort på en stund! (högt) Vänta! nu påminner jag mig!

Pehrsén. Hvad då?

Bunting. Min vän talade just om för en stund sedan att Handlanden Holmer bor i numro tjugosju på den här gatan, en trappa upp!

Pehrsén. N:o 27?... Men hvarför har han då skrifvit numro 9?...

Bunting. Troligen i distraktion! Ni vet ju att tre gånger nio — —

Pehrsén. Är tjugosju, ja! — Kors! att jag inte kom att tänka på det förut!...

Bunting. Det är på samma sida! Och om ni skyndar er så — —

Pehrsén. Ja, jag sätter genast i väg!... Det ser ut som om jag aldrig skulle komma dit!... Calle, kom och låt oss gå!...

Calle (motvilligt). Ska' vi gå ännu längre?

Pehrsén. Bara en liten bit, och när vi komma fram ska' du få mat!...

Bunting (med oro, i det han förstulet blickar åt höger). Men skynda er då — — min vän kommer genast ... och det är så, ser ni, att han är sjuk ...

Pehrsén. Är han sjuk?

Bunting. Ja han har smittkopporna!...

Pehrsén (rädd). Har han smittkopporna? Mjukaste tjenare!... (går men vänder om) Tackar allraödmjukast för underrättelsen ... det är bra hyggligt att så der visa en främling rätta vägen! (vill räcka honom handen, men besinnar sig, och säger med en rysning) Smittkopporna!... Kom Calle!...

Calle. Ja bror An — — (vid en blick af Pehrsén) bror Alissander!... (de gå genom fonden.)

Bunting (torkar svetten af sig). Anfäkta det!.. Det var hög tid att han gaf sig utaf! Här kommer svärfar!... Kunde inte tusan tro att jag kunde ljuga så kapitalt!

Sjunde Scenen.

BUNTING. HOLMER.

Holmer (afsides i det han kommer in). Hvad hustru min bråkar med det der partiet; hon hade så när aldrig släppt mig! . . . (högt) Mjuka tjenare min värdaste bror! Nå välkommen!

Bunting. Jag tackar! Hur befinner sig min bror!

Holmer. Jo Gud ske lof, helsan är efterhängsen! He-he-he! . . . Det var då rigtigt något nytt att få se bror, vi ha' inte träffats sedan sist uti — —

Bunting. Frimurarelogen . . . ja! . . . det är väl ett halft år sedan dess! . . .

Holmer. Jo-jo-men! . . .

Bunting. Jag har haft så mycket att göra . . . jag har just i dag sålt mitt hus, och —

Holmer (med en viss ironi). Nå, fick bror igen sina pengar?

Bunting. Jo-jo-men! jag förtjenade mina runda tiotusen på affären!

Holmer (genast vänligare). Åh fanken . . . var så god och sitt ner! Det var rigtigt roligt att få råka en så gammal vän och bekant!

Bunting (afsides). Börjar känna igen mig nu . . lufver! . . . (högt) I dag är det en serskild sak som fört mig hit! . . .

Holmer. Jaså, men låt oss nu först språka! . . Med affärerna brådskar det väl inte så mycket! . .

Bunting. Jo, det är just det det gör! . . . (stiger opp, och säger i tonen af en affärsman) Min ärade bror! Jag har i dag sålt mitt hus för femtiofem tusen banko, och har dessutom i kapitaler åtskilligt innestående i enskilda banken, och . . . på några andra ställen . . . när jag dör en gång, så finns det bara två slägtingar som ärfva mig . . . vill bror bli' svärfar åt den ena?

Holmer (afsides). För tusan, hon får ä honom!... (högt, i det han skrufvar sig) Min bror ... anbudet är mycket hedrande ... och begär endast litet betänketid — —

Bunting (ser på sitt ur). Godt!... bror få minut!...

Holmer. En minut? ... Är bror rasande

Bunting. Nej, men jag har brådtom! Och tycker att med sådana fördelar på sin sida, med hoppet om att bli' president med tiden, min brorson allt kunna få hvilken flicka honom ster! ... Således — — ja eller nej! affär inte affär oss emellan!

Holmer (afsides). Måste ha' mycket pen efter han är så positif! (högt) Men jag har re halft lofvat bort henne åt en annan!

Bunting. Ja det blir brors ensak!...

Holmer. Det är visserligen sannt att de andre inte har infunnit sig — —

Bunting. Nå då har han ju försutit sin (afsides) Eller rättare, försprungit den! ha-ha

Holmer (villrådig). Hvad skall jag göra kommerseråd — — president — — femtio tu riksdaler — — Westervik — — aldrig har jag varit i valet och qvalet!... (då Bunting gör mi att taga sin hatt) Topp! jag går in på försla

Bunting (med framräckt hand). Afgjordt?

Holmer (skakar handen). Klart!...

Bunting. Barnen ä' derinne! låt oss då sm medan jernet är varmt!... (skyndar till venst det han säger afsides) Ändtligen är det gjordt! K ut barn!

Holmer (ropar i högra dörren). Hm! min stru, Amelie!... kom ut!...

Bunting (afsides). Jag är som en finne i ämmbad!

Holmer (afsides). Hvad fan ska' jag säga Westervikaren?

Åttonde Scenen.

DE FÖRRE. AMELIE. HELENA. CLARA. KAHL.

Amelie. Nå min kära man — har du — —

Holmer. Ja, jag har samtyckt! Jag lär väl inte slippa för bättre!

Clara (med glädje). Bästa pappa!...

Kahl. Är det möjligt!

Bunting. Ja, det är till och med sannt, du!.. (Pehrsén höres utanför) (afsides) Jag tycker jag hör någon gräla i trappan! (till Holmer) Skynda dig nu min bror, och förena barnen!...

Holmer. Jag tycker likväl att vi borde vänta till qvällen för att med en viss högtidlighet, och med fulla glas eklatera förlofningen!

Bunting. Det är detsamma! festen kan ju komma efteråt!

Holmer. Som ni vill då! (förenar Kahl och Clara) Ta'n hvarann barn!... Och måtte det här vara gjort i en lycklig stund!

Bunting. Gud välsigne er kära barn! (afsides) Nu må han komma när han behagar!

(I detta ögonblick öppnas fonddören och Pehrsén, följd af Calle, stannar på tröskeln, förargad och undrande.)

Amelie (till de förlofvade). Måtte ni bli så lyckliga som jag och Holmer varit under så många år!...

Holmer (omfamnar sin hustru). Ja, min dotter! sök att likna din mor, i det jag ger dig åt denne präktige unge man — — som kan bli' president med tiden.

Pehrsén (med hög röst). Stopp litet! Än jag då, pappa Holmer?...

Alla. Hvad är det!...

Niande Scenen.

DE FÖRRE. PEHRSÉN. CALLE.

Bunting. Det här måtte bli roligt! . . .
Holmer. Hvem är ni? . . .
Pehrsén. Hvem jag är? . . .

Sång.

Fredmans Epistel N:o 64.

Jag är från Westervik om ni vill veta,
Och jag har sprungit omkring hela stan,
För att er boning på sex gator leta,
Ej för att lida en sådan chikan!

Holmer (till Bunting).

Kära du,
Råd mig nu,
Du är som lagkarl, gammal och van!

Bunting (till Pehrsén).

Hvem vet här
Om herrn är
Ifrån den stan?

Pehrsén (ursinnig).

Hör, herr assessor! ej mera mig reta,
Ni har mig narrat, och det som en fan!
Tjugosju
sa' ni ju?

Bunting.

Har jag väl nånsin träffat er här?

Amelie (sakta till Holmer).

Svara då!

Holmer (afsides).

Jag får stå
Just som en kruka här!

Bunting (till Holmer).
Bry dig ej om 'en!

Holmer.
Jo, det är så dags!

(högt till Pehrsén)
Hjertligt välkommen!

Pehrsén.
Jag skall resa strax!

Helena.
Åhnej, ni stannar! —

Pehrsén.
Nej jag mig förbannar
På att resa strax!

Holmer.
Låt mig förklara!

Pehrsén.
Det behöfs ej mer...

Bunting.
Ond ni tyckes vara?

Pehrsén.
Ja, hvad rör det er?

Kahl.
Men hör då bara — —

Pehrsén.
Tillsammans:
Jag vill inte vara
En minut här mer!

De andra.
Låt oss allt förklara
Här helt lugnt för er!

Clara (sakta till Helena). Hur skall väl detta sluta?

Helena (likaså). Ah, han lugnar sig säkert!

Holmer (till Pehrsén). Men min bästa herr Pehrsén, jag tviflar nu inte längre på att det är ni — — men hvarför i all verlden har ni inte förr infunnit er ... allt kunde då vara annorlunda!..

Pehrsén. Hvarför jag inte infunnit mig? Tror ni kanske det varit så rasande lätt att hitta hit?.. (med en blick på Bunting) I synnerhet när man råkar ut för — —

Bunting. Hvad har ni då råkat ut för, min bästa herre?

Pehrsén. En vördnadsvärd gråhårsman som .. som burit sig åt som en kanalje! ... (till Holmer) Föreställ er, herr Holmer, att jag kommer hit för en stund sedan, jag träffar den här herrn, och han påstår att ni bor på samma gata men i huset numro tjugosju i stället för nio! ... Jag ger mig af till huset numro tjugosju ... går en trappa opp ... kommer in uti en sal, träffar der ett fruntimmer som först kommer emot mig med öppna armar, sen skriker till som en galning och springer sin väg! ... Innan jag hinner sansa mig, kommer en gammal militär in, troligen hustruns man — utan att låta mig säga ett ord, kastar han mig utför trappan .. jag har ännu ondt i knät efter färden!

Calle. Ja, och jag i ryggen — — — för si melangtärn skuffa te' herrn, och herrn skuffa te' mig — — —

Pehrsén. Tyst dumhufvud! — — (till sällskapet) Det är min betjent — — (till assessorn) Hur kan ni försvara ett sådant handlingssätt? Svara herre! jag fordrar upprättelse!

Bunting (till Holmer). Är det brors mening att jag skall förolämpas uti brors hem, så — —

Holmer. För all del, lugna er mina herrar! (till assessorn) Men denna anklagelse?

Pehrsén. Är sann! ...

Bunting. Bevisa det!

Pehrsén. Det kan jag! Hörpå Calle!

Calle. Ja-a!

Pehrsén. Va' vi inte här nyss, och visade inte den der herrn mig till N:o 27 här på gatan?

Calle. Inte vet jag det — — jag stod ju vid dörrn jag!

Pehrsén. Men känner du inte igen dig?

Calle (gäspande). Nej, jag var så sömnig så. — För resten så töcker jag att vi ha' inte gjort annat hela da'n än varit utvista!...

Pehrsén (ond). Du är en åsna!...

Bunting (till de andra). Der hör ni nu, mitt herrskap — — hvad skall man väl sätta för tro till dylika personers utsago! Herre! om jag gjorde rätt, så skulle jag stämma er till polisen!

Pehrsén. Skulle ni!... Hvad skulle jag då göra?...

Bunting. Knalla er af till Westervik igen, ifall ni händelsevis skulle vara derifrån!

Pehrsén. Det är också hvad jag ämnar — med första lägenhet! Men innan jag det gör, vill jag ändå tacka herrskapet så mycket för den godhet ni visat mig, — och säga er att om jag anser Stockholm för ett Sodom och Gomorrha, så är det inte mitt fel!

Bunting. Nenej! ni har väl i den saken gjort hvarken till eller ifrån!...

Pehrsén. Det är nu det — — men förr i dag var jag både förförare och sjökapten!

Bunting (till Holmer). Du hör ju att karlen är galen!

Holmer. Inte så alldeles ändå, skulle jag tro! Hörpå herr Pehrsén, jag märker att man drifvit med mig likasom med er — — och i det jag upphäfver en förlofning, som jag blifvit narrad

till — ber jag er vara öfvertygad om att allt skall blifva vid vårt gamla aftal!

Bunting. Är du alldeles rasande!...

Clara (gråtfärdig). Kan pappa vara så grym?..

Kahl. Det skall inte ske!...

Holmer. Jag hoppas att detta skall bli' min sak, och ingen annans!

Pehrsén. Ja, jag hoppas det!....(afsides) Nu får jag då ändtligen hämd på dem!...

Kahl (sakta till Pehrsén). Om ni antar tillbudet, så slår jag ihjäl er!...

Pehrsén (förskräckt). Hä?...

Clara (likaså). Jag blir aldrig er hustru!...

Pehrsén. Hvasa?...

Amelie (som talat sakta med Holmer, högt). Jag som mor borde väl också ha' något att säga, och — —

Pehrsén. Mitt herrskap!... (afsides) Jag kan få tillfälle att spela den ädelmodige! (högt) Jag afstår ifrån mamsell Holmers hand, då jag vet att hon älskar en annan! Jag är visserligen endast galanterihandlare, men jag har hjerta — — jag vill inte göra någon menniska lycklig mot dess vilja!...

Kahl och *Clara.* Hvad hör jag?...

Holmer. Men — —

Pehrsén. Seså, låt mig råda i den saken!.. Jag har sett Stockholm för sista gången ... och jag gifter mig i min födelsestad ... med en bryggardotter — — som jag kan få rätt på, utan att springa som en galning kring sex gator!... och råka ut för ... för visst folk, som kunde bära sig litet gentilare åt mot visst folk — — när visst folk ä' honnettare än de tro!...

Kahl (räcker honom sin hand). Tack! hjertligt tack!

Clara. Vi ska' alltid komma ihåg er som en vän!

Pehrsén. Mjukaste tjenare! (afsides) Fan så söt är hon ändå! Skada att — — Men det är detsamma!

Holmer. Detta är således ert sista ord?

Pehrsén. Mitt sista! . . . Jag gifter mig aldrig med någon annan än den som älskar mig! Och nu farväl mitt herrskap! . . . Calle! låt oss gå!

Calle. Herre Gud, ska' vi nu ut igen!

Pehrsén. Nu ska' vi gå hem!

Holmer. Nej för tusan, så skiljs jag inte från en affärsvän — ni måste stanna qvar på förlofningen!

De andra. Ja, för all del stanna qvar!

Bunting (ironiskt). Och njut af den lycka ni skapat!

Pehrsén. Nej jag tackar! jag har inte gjort annat ända sedan jag kom hit — medan jag sjelf råkat ut för den ena olyckan efter den andra! (med en blick på Bunting) Dessutom finns här visst folk som jag aktar mig för.

Bunting (sakta). Sesså var nu inte ond . . . förlåt mitt lilla skämt!

Pehrsén. Nej herre! . . . jag låter inte drifva med mig nu längre! Mjukaste tjenare!

Holmer. Jag hoppas likväl att detta lilla äfventyr ingenting förändrar hvad våra affärer beträffar . . .

Pehrsén (med krossande stolthet). Nej bevars! Hädanefter tar jag endast mina varor direkte från Hamburg!

Holmer (afsides). Anfäkta!

Pehrsén. Och när jag en annan gång reser för att roa mig — — så far jag till Köpenhamn!

Sång.

Mel.: »*Den tappre landssoldat*».

Kom Calle, låt oss gå
Att hemmet hitta på,
På norra Smedjegatan,
Så framt de ej ä' två! —

Calle.

Ja, jag så sömnig är!

Kahl (till Pehrsén).

Dem ni gjort sälla här,
Ert minne inte glömma — —

Pehrsén.

Ni allt för artig är!

Holmer.

Jag hoppas ni ursäktar — —

Amelie.

Att ni förgäfves gick!

Helena.

Och att på sjette gatan — —

Bunting.

En liten korg ni fick!

Pehrsén (till Holmer).

Ja! det jag gör min själ!
(till Bunting)
Men vi, vi träffas väl!
Farväl!

Calle.

Adjö! ...

Alla.

Farväl! ...

(Pehrsén och Calle gå genom fonden, medan de andra samla sig vid dörren; Bunting spefull, Holmer bekymrad, och de öfriga glada och under olika afskedskomplimenter).

FEMTE AKTEN.

En bit utaf Stadsmedjegatan, med den kräkta Westerlånggatan till fond; der fonden slutar anses Storkyrkobrinken vara. Hus till höger och venster; beroende på dekoratören att låta skyltar och öfriga saker blifva igenkännbara eller icke. Det är på natten, och bra nog skumt. Vid ridåns uppgång slår klockan i en närbelägen kyrka half tolf. Strax till venster ett hus med trappa opp till porten, samt portklapp, och ofvan porten ett upplyst fönster.

Första Scenen.

TVENNE POLISKONSTAPLAR (*komma från fonden, och gå patrullerande fram på gatan*).

Första konstapeln (gäspande). Ah! . . . Var det half tolf hon slog?

Andra konstapeln. Ditåt lutar det! . . . Men hör du Pettersson, nog är det här litet ledsamt, eller hvad tycker du sjelf?

Första konstapeln. Ja, det ä' väl så — men nog ä' jag hellre konstapel än skräddare . . . för si här har man då både lön och kläder — och hvita handskar till på köpet! . . . Och så står folk på tå för'en, och det gör de allri för skräddarn, oftare än han tar mått af dem!

Andra konstapeln. Men det här nattsölet —

Första konstapeln. Det är väl så det! (gäspande) Men om inte vi vore vakna, så kunde ju folket inte sofva, vet jag! Vi ä' vigtiga män i staten, min kära Strömberg.

Andra konstapeln. Ä' vi?

Första konstapeln. Ja visst ä' vi det! Nu för tiden ä' polisen någonting helt annat än förr! Di påstår till och med att det ska' finnas ställen i Europa, der polisen ä' för mer än allting annat!

Andra konstapeln. Åh fan! . . .

Första konstapeln. Jo-jo! i Frankrike till par exempel! Der lär man inte tordas göra ett skapande tecken utan te fråga polisen om lof! Men si der ä' polisen mycket gentilare än här!

Andra konstapeln. Hur så?

Första konstapeln. Jo, der ä' de klädda som grefvar och baroner!

Andra konstapeln. Anfäkta! Der skulle vara chamo te vara konstapel! (ser neråt en gränd). Men tyst! . . . står inte der en stor hund utan halsband?

Första konstapeln. Den ska' då fan ta!

Andra konstapeln. Ja, och husbonden med! (går nedåt gränden, lockande) Pojken lilla! . . . Ah, så kom nu då!

Första konstapeln (följer honom). Lilla Castor! Så ska' man knipa dem, så' bond! (följer kamraten, man hör dem hvissla och locka på allt längre afstånd, slutligen hörs ett groft hundskall, samt rop af en person som faller, hvarpå allt blir tyst).

Andra Scenen.

CALLE (*från fonden, ropar utåt*).

Ja, men kom snart igen, bror Anders! . . . jag väntar här! . . . (kommer fram på scenen med en rock på armen) Herre Gud, hvad jag ä' sömnig, och trött i bena, sen! Och så ska' en inte hitta hem till på köpet! — — Men det är sannt, bror Anders kan gerna gå och leta, . . . jag sätter mig här så länge, jag! (sätter sig på trappan) Den som väl vore hemma i Småln igen, för det här det ä' då rigtigt uschligt! — Och Anna se'n . . . den der

tösen på Lilla trädgårdsgatan! Jäkeln anfäkta! ... det vore något te ha' derhemma, det! Om jå' sulle gå sta och fria te'na?

Sång.

Mel.: *Norsk Folkvisa; Ahlströms samling af folkvisor, N:o 206.*

1.

Ho' var så söt
Så ho' just var rar!
Prägtigt gemöt
Ocksä ho' har!
Och så va' ho' rolig
Och ho' gaf mig mat;
Ja det va' i köke'
Regtigt som på stat!
Hå! hå! hå!
Kunde ja' na få!
Men se, bror Anners
Vill'n'te höra på!
Ack, ho' var så fager och så fin,
Vor ho' allrakärestan min,
For jag glad te' Smauln!

2.

Far fick fäll då
Oss en jordlapp ge' —
Jag sulle så,
Ho' hjelpa te'!
Jag sull' henne klappa,
Ho' sull' pussa mej!
Så sull' jag bli pappa — —
Körs! så roligt — Hej! ...
Hå, hå, hå!
Kunde ja' na få!
Då med vårt bröllopp
Sulle int' stå på! —
För ho' var så fager och så fin
Som det allra finaste skrin
Uti hela Smauln! ...

. . Ja, si det vore något, det! — (gäspande) Men hvad bror Anners dröjer . . . det är lycka att jag kan hålla mig vaken — — för annars — — så lura' jag bestämt te — — ett tag! (somnar).

Tredje Scenen.

DEN FÖRRE. PEHRSÉN.

Pehrsén (från fonden litet munter, ser sig bekymrad omkring) Om jag begriper hvar jag är hemma, så vill jag aldrig vara ifrån Westervik! — Hvarför gick jag inte direkte' medan det var dager, i stället för att gå in på källaren derborta — — Pelikahn tror jag den hette — och äta min qväll, jag råkade der en bekant ifrån Kalmar — och vi tutade om litet sedan vi hade ätit! . . . Det kunde jag minsann behöfva efter alla mina förtretligheter i dag! — Men jag vet inte om det är tröttheten eller om det är punschen — — nog af, det är inte rigtigt klart här oppe i första våningen! — Om det ändå kom någon beskedlig menniska som jag kunde fråga hvar jag bor! . . . (försöker att läsa på knuten i hörnet) Smedjegatan står der bestämt — — men så står der något annat öfver, som jag inte kan se! . . . det är säkert "norra" — — ja! det ä' det! jag tycker jag känner igen mig! . . . Der är trappan — jo! nu ser jag, det är der jag bor! (går några steg, men stannar) Men hvar ä' Calle? . . . han har säkert gått in förut — — (går för att bulta på porten, men stupar på den sofvande Calle, och ropar med full hals:) Röfvare! mördare! hjelp!

Calle (yrvaken). Hjelp! hjelp!

Pehrsén. Han håller mig i benen! . . . hjelp!

En hyresgäst (öppnar fönstret der det lyser, tittar förskräckt nedåt och ropar:) Tjufvar! Polis hit! Ska' inte en hederlig husägare få sofva i fred om natten? . . . Polis! (kryper åter in).

Fjerde Scenen.

DE FÖRRE. POLISKONSTAPLARNE.

Första konstapeln. Hvad är här för väsen!... (haltande) Den satans doggen som sprang omkull mig!

Andra konstapeln (fattar tag i Pehrsén). Hvad är herrn för en juvel?

Pehrsén. Hjelp mig opp min bästa herre! jag bor här i huset, och har blifvit omkullslagen af någon som satt på trappan — —

Första konstapeln (fattar tag i Calle). Hvad är du för en?

Calle. Jag ä' ifrån Smauln! . . . och så ä' jag sömnig, och satt här och vänta på bror min!

Pehrsén. Kors, det är ju Calle!

Calle. Nej si på tusingen, det ä' bror min!

Pehrsén (till konstapeln). Tackar så mycket för hjelpen! Det var verkligen hederligt af herrn! (skrattande) Se! jag trodde att det var en bandit som ville mörda mig, och så var det min betjent.

Första konstapeln. Men han sa' ju nyss att han var herrns bror!

Pehrsén. Han är dum, det är saken!

Första konstapeln. Hvasa? säger herrn att polisen är dum?

Pehrsén (afsides). Polisen! . . . jo, det behöfdes bara det till! (högt och inställsamt) Nej gudbevars, jag mente min betjent — —

Andra konstapeln (till sin kamrat). Det här låter misstänkt! (till Calle) Är du den här herrns betjent?

Calle. Ja, här i Stöckhölm — — men si hemma, der ä' han bror Anders!

Första konstapeln. Dumbom!

Andra konstapeln. Åhnej, han ä' inte så dum .. det är en inpiskad skälm ... jag tycker jag känner igen honom! ... Hvar har du fått rocken ifrån?

Pehrsén. Den är min!

Första konstapeln. Jaså ... men hör nu, hvem är herrn egentligen?

Pehrsén. Hurså? hvad rör det er?

Första konstapeln. Det finns ingenting som inte rör polisen, Herre! Kryp derföre fram med svaret bara!

Pehrsén. Jag frågar ännu en gång, med hvad rättighet? Ni måtte väl inte anse mig för en skälm heller!

Andra konstapeln. Nej Gud bevars! men i alla fall torde herrn vara så god och följa med till vaktkontoret, så få vi ta' reda på saken! ...

Pehrsén. Det går för långt! ...

Första konstapeln. Åhnej, det är bara nere på myntgatan!

Pehrsén. Men jag bor ju här i huset ... låt mig bara bulta på, så få'ni väl höra — —

Första konstapeln. Nå, må göra då! (till Calle som vill följa med till porten) Stopp! du stannar här!

Calle (gråtande). Hvad sulle jag i Stockholm att göra?

Pehrsén (afsides). Den värsta stöten har ödet besparat mig till slut! ... Hvad skulle jag på "Pelikan" att göra! (bultar på) Öppna då! ... öppna! (bultar hårdare.)

Femte Scenen.

DE FÖRRE. HYRESGÄSTEN (*i fönstret.*)

Hyresgästen (skriker). Hvad är det?

Pehrsén. Öppna porten! jag bor här i huset ..

Hyresgästen. Det är inte sannt!...

Pehrsén. Det tror jag rasande väl, jag är resande!

Hyresgästen. Här bo inga resande! Att ni inte skäms att komma och väcka folk midt i natten!

Pehrsén. Men jag måtte väl sjelf veta att jag bor på Norra Smedjegatan — —

Hyresgästen Ja, men det här är Stadssmedjegatan, det!... Fördömda nattfoglar! att inte polisen ska' kunna dra' försorg om sådana der! (slår igen fönstret.)

Sjette Scenen.

PEHRSÉN. CALLE. KONSTAPLARNE.

Pehrsén (alldeles förintad). Stadssmedjegatan!.. Har då den onde sjelf farit i alla Stockholms gator, för att plåga en stackars resande!

Första konstapeln. Låt bli att vara ovettig på Öfverståthållare-embetet, herrn — — det kan kosta mer än det smakar! Och nu marsch till polisvaktkontoret ... der får herrn legitimera sig!...

Andra konstapeln (till Calle). Ja, der ska' du också "legimetera" dig!

Calle (gråtande). Söta, goda, nådiga polisare! jag har inte gjort något ondt — — jag — —

Andra konstapeln. Tyst, och kom med bara!

Pehrsén (stretar emot då ena konstapeln fattar tag i honom). Ja, men jag protesterar i hela Weserviks, i hela Smålands — ja! i hela mensklighetens namn — —

Första konstapeln. Angår oss inte! Vi hör till polisen, och inte till menskligheten, inte! Marsch bara!...

Andra konstapeln (till Calle). Marsch!...

Calle (gråtande). Hi-hi-hi! Ska' jag i kurran? Åhä!...

Pehrsén. Tyst pojke! Låt oss bära vårt öde som äkta Smålänningar! (till konstapeln) Släpp rockkragen, jag följer med er godvilligt!

Första konstapeln. Ja, bara herrn tar reson så — —

Pehrsén (afsides i det han går). Jo, nog är det här rätta sättet att resa för att roa sig, alltid! Men det är rätt åt mig! ... (tragiskt) Till fängelset, bödlar! ...

Sjunde Scenen.

DE FÖRRE. BUNTING och KAHL (*arm i arm från fonden.*)

Bunting. Ja vet du, pojke! den här qvällen har rigtigt varit treflig ... det säger jag — —

Kahl. Det var roligt att höra, farbror! ... (då de komma midt för de andra) Men hvad ser jag?

Bunting. He? ... Är det inte vår gamle bekante ifrån Westervik?

Pehrsén (stannar). Jo visst! ... Åh, hvad det gläder mig att träffa herrarne ... Seså, herr konstapel, här finnas personer som kunna intyga att jag är den, som jag gifvit mig ut för! ... Inte sannt herr assessor, ni kan ju intyga det! ...

Calle (sliter sig lös och kastar sig på knä för Assessorn). Söta, gulle lilla assessare! di vill ha' mig i kurran! ...

Kahl (till Bunting). Nu blir ett tillfälle för farbror att godtgöra driften med vår goda galanterihandlande! ...

Bunting (sakta). Tyst du! .. .låt mig hållas! (högt) Kors! jag tror att det är herr Pehrsén ifrån Westervik?

Pehrsén. Ja visst är det så ... tusen tack! (till konstaplarne) Hör ni nu då! ...

Bunting. Nej förlåt mig — — herr Person mente jag ... det är ju så ni heter?

Pehrsén. Ja visst, ja! ... Person från Westervik ... skrifver bara Pehrsén för vighetens skull ... för att vinna tid!

Bunting Ja det är mycket rigtigt, det! ... (till konstaplarne) För den herrn ansvarar jag! ...

Första konstapeln. Ja men — —

Andra konstapeln. Än den här då! — —

Pehrsén. Det är min betjent, har jag sagt! ..

Bunting. Det känner jag inte ... jag vet bara att herr Person har sin yngre bror med sig, i fall att det är han!

Calle. Ja, det ä' jag det!

Pehrsén (afsides). Satans karl! ... (högt) Ja visst! det är egentligen bror min ... ä' herrarne nöjda nu?

Första konstapeln. Ja, men en annan gång är herrn så god och har reda på sig — —

Andra konstapeln. Och inte drifver gyckel med den kungliga polisen!

Pehrsén. Nej det skall jag nog akta mig för!

Första konstapeln. Herrn kan tacka sin Gud att de här herrarne kom', annars hade herrn fått tillbringa natten i vaktkontoret! ...

Andra konstapeln. Och fått plikta för oljud på gata! ... Akta er derför en annan gång! ...

Första konstapeln (till Calle). Och du med! .. (de gå i sakta mak utför en gränd).

Åttonde Scenen.

BUNTING. KAHL. PEHRSÉN. CALLE.

Pehrsén (fattar assessorns hand). Heder och tack, herr assessor! Den hjelp ni nu lemnat mig, uppväger tillräckligt ert lilla gyckel med mig förut i dag!

Bunting. Nå så mycket bättre, jag kunde väl tro jag, att vi skulle bli' goda vänner igen! — Men hur kom ni nu i detta krakel?

Kahl. Ja, det skulle vara roligt att veta!

Pehrsén. Ett nytt misstag på gata, naturligtvis! Jag såg inte i mörkret att det stod Stadssmedjegatan — — utan trodde att det var norra smedjegatan der jag bor!...

Kahl. Det fägnar mig af hjertat att vi kunde rädda er utur den obehagliga belägenheten!...

Pehrsén. Ja mig inte mindre! Men vill herrarne nu öka sin godhet, så hjelp mig att komma hem ifrån det här eländet!

Bunting. Gerna, men på ett vilkor!

Pehrsén. Jag går in på allt! ...

Bunting. Ni stannar qvar öfver morgondagen, och kommer hem till mig, så få vi vid ett glas skratta åt edra små äfventyr i dag!

Pehrsén. Små äfventyr? Nej herr assessor! jag har svurit på att resa i morgon bittida!

Kahl. Men det går ingen ångbåt!

Pehrsén. Då far jag landvägen!... Gatorna bränna under mina fötter!

Bunting. Nej ni får inte lemna oss med en så ofördelaktig tanke om hufvudstaden! Lofva att ni kommer, eller också lemna vi er åt ert öde!

Pehrsén (ängslig). Nej då kommer jag hellre?

Kahl. Låt oss gå!

Calle (afsides). Herre Gud hvad jag är sömnig ... och hungrig se'n! ...

Bunting (fattar hans arm). Ja kom nu irrande riddare från Westervik!

Pehrsén. Ha-ha-ha! ... ja ... nej! det är sannt, jag är för arg att kunna skratta! ... Men innan vi gå, säg mig en sak! Hvarför ska' det finnas så många gator med lika namn i en och

samma stad? (De andra höja på axlarne) Jaså, jag begriper! . . .

Calle (afsides). Men det gör inte jag!

Pehrsén. Ska' det inte bli' annorlunda? Ä' de ingen som vill göra sig odödlig i alla resandes minne, genom att ändra det der!

Bunting. Kanhända!

Kahl. Jo det talas om att till nästa år skall öfverståthållaren ändra gatornas namn!

Pehrsén (glad). Gud välsigne honom! . . . Då kanske jag reser till Stockholm nästa år — när det inte längre finns sex trädgårdsgator! . . . Och kunde man då på samma gång slippa att bli' uppäten vid ångbåtarne, så vore det så mycket bättre!

Bunting. Vi ska' hoppas det bästa!

Pehrsén. Således stannar jag öfver morgondagen, och reser sedan hem till Westervik igen, der jag hoppas få roa mig bättre än här!

Slutsång.

Melodie ur Trollflöjten: »*Jag heter Papageno, jag*».

Jag gifter mig i Westervik
Med bryggardottern som är rik,
Och kommer ej till Stockholm mer
Förr'n der man nya gatnamn ser!
Man läre dock af min malör
Att god adress man hafva bör,
När man reser glad
Upp till Stockholms stad,
Ty annars lyckas det just ej,
För en resande att roa sej! . . .

Alla.

Nej annars lyckas det just ej
För en resande att roa sej! . . .

Ridån faller.

SKÖN-LITTERATUR,

utkommen på ALB. BONNIERS förlag och till salu i alla boklådor:

ADLERSPARRE, C. A. 1809 års Revolution och dess män. Tidstaflor. 2:ne delar. Neds. pris 1: 16.
— 1809 och 1810. Tidstaflor. 3:ne delar. Neds. pris 2 R:dr.
AFZELIUS, J. A. Frids- och Stridsbilder. 1: 16.
AGUILAR, GRACE. Arbeten: I. Lifvet i Hemmet. 1: 16.
— II. En Moders Belöning. 2: 8.
— III. Cederdalen eller Martyren. 1: —
— IV. Hemmet och Hjertat. Interiörer ur Familjelifvet. 1: 24.
ALBANO. Smärre samlade Skizzer. 1: 32.
ANDERSEN, C. H. I. Sverige. 40 sk.
— De två Baronessorna. 40 sk.
AXELSON. Hon må vara hvem hon vill. 24 sk.
BAROCK, PAUL. (C H. Rydberg.) Krimskrams. Humoristiska Noveller. 1 R:dr.
BELL. Jane Eyre. 32 sk.
BERNARD, CHARLES DE. En Deputerad. 36 sk.
BERNHARD, CARL. Lyckans Gunstling. 1 R:dr.
BJURSTEN, H. Öfverste Stobée. Historisk Roman i 2:ne delar. 2: 16.
BLANCHE, AUG. Samlade Taflor och Berättelser. 6 häften 4 R:dr.
— Theaterstycken. 16 häften (säljas särskilde à 24, 16 och 12 sk. st.)
BULWER, E. L. Lucretia eller Nattens Barn. 1: 8.
— Harold. Hist. Roman. 1: 24.
BÖRJESON, JOH. Solen sjunker, Gustaf I:s sista dagar. Histor. Tragedi. 1 R:dr.
— Blommor och Tårar på en dotters graf. 1 R:dr.
CARLÉN, J. G. Romanser ur Svenska folklifvet. 1: 16.
DICKENS, CH. Lifvets Strid. 16 sk.
— Julafton. (Christmas Carol.) 32 sk.
— Nyårsnatten eller Klockringningen. 16 sk.
— Den Besatte. 16 sk.
— David Copperfield den Yngre. 3:ne delar. 3: —

DUMAS. A. Chevalier de Maison-Rouge. 1: 8.
— Bastarden af Mauléon. 1: 32.
— Gubben Olifus och Hans Hustrur. 40 sk.
— Gud Styrer. Roman i 2 delar. 3 R:dr.
— Amaury. 1 R:dr.
— Fruntimmerskriget. Histor. Roman. 1: 16.
— Olympia de Clèves. 2:e delar. 2: 32.
— Grefvinnan Albina el. Slottet Eppstein. 40 sk.
— Isaac Laquedem, 1:a & 2:a del. 2 R:dr.
DUMAS, A., J:r. Marguerite Gautier. 40 sk.
FOUDRAS & MONTEPIN. Riddarne af Kortleken. 2: 16.
GEORG. Gud och Guld. Novell. 16 sk.
HEIBERG, J. L. En i Alla. 1 R:dr.
— Två Tidskiften. 32 sk.
JAMES. Agincourt. Hist. Roman från Engelskan. 1: 16.
JOLIN, JOH. Theaterstycken: Mäster Smith. Barnhusbarnen. Bröstkaramellerna. 1: 44.
J. v. D—E. En Roddarmadam. Sv. orig. Novell. 32 sk.
LAMARTINE. Raphael. Blad ur lifvets bok. 32 sk.
— Graziella. 24 sk.
MALMSTRÖM, B. E. Dikter. Ny och tillökad upplaga. 2: 16.
MARMIER, X. Fransmännen i Sverige. Novell. 24 sk.
MELLIN, G. H. Skandinaviska Nordens folklif och natur. I del. 1 R:dr. II del. 1: 16.
— Svenska Historiska Noveller. Ny upplaga med förf. porträtt. 2 R:dr 8 sk.
MUSSET, PAUL DE. Lifvet i Italien: I. Scener från Neapel, Geronimo Troppi, Vomero-Brunnen. II. Minnen från Sicilien: Den gula Geten. 32 sk.
ONKEL ADAM. Träskeden. En Berättelse. 1: 16.
PILGRIMEN. Perlbandet. Scener i Sverige och Tyskland under 1813 års fälttåg. 1 R:dr.
— Sveriges första Romanförfattare. Novell, grundad på sanningen. 32 sk.
RICHARD. Hin Ondes Hus. Sv. Original-berättelse. 40 sk.
ROSA OCH JOSEPHINE. Historisk Novell för unga Flickor. 1: 16.
SANDEAU. Penningar och Anor. 32 sk.

SCHWARTZ, Fru M. S. De Värnlösa. Berättelse. 32 sk.
— Egennyttan. Novell. 32 sk.
— Skildringar ur familjlifvet. 1 R:dr.
— En fåfäng mans hustru. 1 R:dr.
SCHERINI, P. H. Dikter. 1: 32. (Förf. har vunnit stora priset i Svenska Akademien.)
SCRIBE, EUGÈNE. Piquillo Alliaga eller Mohrerna i Spanien. 3 del. 2: 32.
— Carlo Broschi. Hist. Novell. 16 sk.
— Maurice. Berättelse. 24 sk.
SPARRE, P. Kungslenaförden. Sv. Original. Tragedi. 1:
SUE, EUGÈNE. Folkets Mysterier eller En Arbetare-familjs Historia. 30 häften. neds. pris 1: 42.
— **De Sju Dödssynderna:**
I. Hertiginnan eller Högfärden. 1: 24.
II. Frédéric Bastien eller Afunden. 1:
III. Vreden eller Helvetesbranden. 32 sk.
IV. Magdalena eller Sinnligheten. 40 sk.
V. Lättjan eller Kusin Michæl. 24 sk.
VI. Girigheten eller Millionärerna. 24 sk.
VII. Fråsseriet eller D:r Gasterini. 24 sk.
— Martin, Hittebarnet eller en Kammartjenares Memoirer. 3 del. 3: 16.
— Paula Monti. En samtidshistoria. 32 sk.
— Latreaumont eller en sammansvärjning under Ludvig XIV. 40 sk.
— Kärlekens Barn. Roman. 1 R:dr.
— Religions-svärmarne på Sevennerna. Hist. Roman. 1: 32.
SVEA. Folkkalender med bidrag af Onkel Adam, Albano, Carlén, Kjellman-Göranson, Mellin, Nybom, Talis Qualis m. fl. Med många plancher och träsnitt. Årgångarne 1848, 49, 50 och 51 säljas till nedsatt pris af tillsammans 2 R:dr B:co. Alla öfriga årgångar 1845—47 och 1852—58, kosta 1 R:dr B:co årgången.
TALIS QUALIS. Sånger i Pantsar. Ny tillökt upplaga. 1: 8.
— Öfversättningar af Byron. 1:a häftet: Mazeppa. 24 sk. 2:a häftet: Fången i Chillon. 16 sk. 3:e häftet: Belägringen af Corinth. 24 sk.